

Nr. 145

XXVI r,
istnienia

Redakcja : Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

Cena numeru
600 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie mk. 11,00
Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 12,500
poza Łodzią egz. 5200
Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek dnia 31 maja 1923 r.

CASINO

POŁA NEGRI

w ostatnim obrazie europejskiej produkcji p. t.

GŁOS ULICY

wielki dramat w 7 aktach.

GŁOS ULICY to jeden z najwybitniejszych filmów, jakie kiedykolwiek bądź zostały stworzone, a POŁA NEGRI tworzy w nim kreację, która przede niewątpliwie w historię sztuki mimicznej.

Początek przedstawień o godz. 3 ej.

Początek przedstawień o godz. 3-ej.

CASINO

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Manewry p. Piłsudskiego.

(wp) W środę popołudniu Szef Sztabu Generalnego p. Piłsudski wręczył kierownikowi Min. Spr. Wojsk. gen. Osiańskiemu prośbę o zwolnienie go z szefostwa sztabu i z przewodnictwa w ścisłej radzie wojennej oraz zapowiedział swoje całkowite usunięcie się z wojska, dodając jednak, że służbę będzie pełnił aż do mianowania następcy. W rozmowie z gen. Osiańskim zaznaczył p. Piłsudski, że postanowienie jego jest ostateczne i nieodwołalne. Następnie p. Piłsudski powiadomił o swej prośbie p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Urzędowo nie podano tego dotychczas do wiadomości.

Wieczorem sprawozdawcy pism lewicowych otrzymali obszernie oświadczenie p. Piłsudskiego o powodach jego ustąpienia, ale w parę godzin później ogłoszenie tego oświadczenia uznano widocznie w kołach lewicowych za niepożądane, gdyż zostało ono cofnięte. „Kurjer Czerwony” donosi iż mianowanie następcy na miejsce marszałka Piłsudskiego, nastąpi w czasie jaknajbliższym i dotychczas nie jest jeszcze ustalone.

Zasłużony wypoczynek.

(wp) Wczoraj o godzinie 11 m. 30 w pałacyku „Pod Blachą”, oficerowie z M. S. W. żegnali ustępującego ministra generała Sosnkowskiego. W imieniu dawnych podwładnych przemawiał najstarszy rangą — admirał Porebski. Wobec tego, że stan zdrowia gen. Sosnkowskiego wymaga dłuższej kuraacji, a normalnie urlopy wojskowych nie mogą trwać dłużej, jak dwa miesiące — b. minister podda się oględzinom lekarskim i wyjeździe zapewne na czas dłuższy.

Jak dowiadujemy się, generał Sikorski wyjeżdża również w tych dniach na dłuższy odpoczynek do Wschodniej Małopolski.

OBRAZY NAD PRZYSZŁYM EXPOSE.

WARSZAWA, 30, 5. (A W) Nowy gabinet omawiał jeszcze wczoraj w ogólnym ujęciu przyszłe expose. Dziś toczyły się obrady nad częścią polityczną expose, które odbywały się w komisjach politycznym rady ministrów. W którego skład wchodzi ministrowie Witos, Gładziński i Seyda.

RODACY! — Nabywajcie udziały Hurtowni Spółdzielczej T-wa „Rozwój” w Łodzi

a zrobicie tem przysługę O. z w n e i Narodowi. — Udziały po 5,000 mk. przyjmuje Bank Spółdzielczy „Rozwój” w Łodzi, Podzielnia 4. (6176)

Znów bomby w Warszawie.

WYKRYCIE MATERJAŁÓW WYBUCHOWYCH.

WARSZAWA, 30. (wł) W domu nr. 28 przy ul. Elektoralnej, gdzie mieści się VII komisariat policji państwowej, natknięto się dzisiaj rano na większą ilość materiałów wybuchowych

Oto podczas oczyszczania podwórza ze śmieci, dozorca domu natknął się na schodach prowadzących w dół do piwnicy na przywalone śmieciami 3 granaty—bomby, cztery zapaly oraz większą ilość naboju karabinowych.

Nad wspomnianą piwnicą zarówno na parterze, jak i na piętrze mieszczą się biura VII komisariatu policji. W razie wybuchu cała ta część domu zostałaby zrujnowana.

Natychmiast po dokonaniu odkrycia zaalarmowany został VII komisariat oraz wyższe władze policyjne, które wdrożyły energiczne śledztwo.

Na ślad sprawców do tej chwili nie natrafiono.

Według opinii zasiągniętej, bomby mogły być podłożone zarówno przez złoćców, pragnących zdemolować VII komisariat, jak i przez kogoś z lokatorów tego domu, który w obawie przed rewizjami pragnął się pozbyć z domu materji wybuchowej i podrzucił ją do piwnicy pod lokalem komisariatu.

Napreżenie stosunków angielsko-rosyjskich.

ANGLJA GROZI ZERWANIEM STOSUNKÓW Z ROSIĄ. FLOTA ANGIELSKA U GRANIC ROSJI.

LONDYN 30 (PAT) W rozmowie z Krassinem, lord Curzon oświadczył, że żądania Anglii muszą być wypełnione. W przeciwnym razie zarządzone zostanie odwołanie misji angielskiej w Moskwie.

BERLIN 30-5 (A. W.) Donoszą tutaj z Moskwy, iż 26 bm. widziano na wodach murmańskich 2 angielskie krążowniki i 2 trawery. Również dostrzeżono pływające miny.

Wiadomości te wzbudziły zdziwienie i konsternację w kołach sowieckich.

nie i konsternację w kołach sowieckich.

KOPENHAGA 30-5 (A. W.) „Berlingske Tidende” donosi, że na skutek wieści o skoncentrowaniu angielskich sił morskich u granic rosyjskich, rząd rosyjski zdradza duże zdenerwowanie.

Ze strony władz sowieckich zostały wydane rozporządzenia, wzywające do doprowadzenia w najkrótszym czasie rosyjskiej floty bałtyckiej do stanu zbrojnego gotowia.

CHOROBLIWA OBAWA.
MOSKWA, 30. 5. (A W) Wprowadzona została do kodeksu karnego bolszewickiego poprawka o pojęciu akcji kontrrewolucyjnej. Za

akcję tę, w myśl nowej poprawki, będzie uważany nie tylko każdy czyn, który zmierza przeciwko istniejącej władzy, lecz również najmniejsze uchylene się rozporządzeniu rewolucyjnemu.

Bliski koniec oporu Niemiec.

DYSKUSJA W FRANCUSKIEJ IZBIE DEPUTOWANYCH.

PARYŻ 30 (PAT) O przebiegu polemiki w izbie deputowanych pomiędzy Poincare'm a Herriotem donoszą jeszcze kilka następujących szczegółów:

Poincare oświadczył, że może zapewnić, mając ku temu podstawy, których bar dziej szczegółowo ujawnienia premier odmawia, iż opór ze strony Niemiec nie może już długo trwać; pożądane w tym kierunku informacje nadchodzą codziennie zarówno z kół robotniczych, jak i z kół przemysłowców. Gdyby jednak nawet, wbrew przewidywaniom, Niemcy decydowały się na opór aż do zimy, to, licząc się z tą ewentualnością, już powzięte zostały odpowiednie środki, zwłaszcza o ile dotyczy należytego zaopatrzenia wszelkiego rodzaju składów towaro-

wych. W każdym razie Francji się nie spieszy i może ona cierpliwie czekać, aż Niemcy uświadomią sobie konieczność zapłacenia długu i wykonania przyjętych zobowiązań. Zanim zaczniemy liczyć na pomoc z zewnątrz, oświadczył dalej premier, liczymy przede wszystkim na siebie samych. Mówca szczerze pragnie, aby bodaj jutro znalazła się wielka liczba Niemców, pragnących wspólnie z Francją utrwalenia pokoju i panowania sprawiedliwości, ale tymczasem dzisiaj musimy sami, tylko o własnych siłach, realizować, pokój i zapewnić jej tryumf.

Mowa premiera owacyjnie była przyjęta przez całą Izbę.

Hydra krzyżacka rośnie.

NACJONALIŚCI NIEMIECCY W GDAŃSKU.

GDAŃSK, 30. 5. (A W) „Dziennik Gdański” donosi, iż zatacza tutaj coraz szersze kręgi i wpływy obóz niemieckich nacjonalistów, którzy — zwłaszcza ostatnio — przejawili nadzwyczajną ruchliwość.

Podstawowym hasłem programowym tej partii jest nienawiść do Polaków. Organizacja zaopatrzona jest w doskonale uzbrojenie i pocie rana w swych czynnościach przez pokrewne

organizacje w Prusiech Wschodnich.

Wśród członków tego obozu znaleźć można wielu monarchistów rosyjskich, którzy za poparciem partii wspomnianej zostają przyjmowani do przedsiębiorstw przemysłowych i do urzędów, gdzie — wchodzą w styczność z rzeszą mi robotniczymi i urzędnikami, propagują zarówno politykę nacjonalistyczną niemiecką, jak i monarchistyczno-nacjonalistyczną rosyjską.

Przesilenie gabinetowe w Niemczech.

MIN. ROSENBERG PRZEDMIOTEM ATAKÓW ZE STRONY SOCJALISTÓW.

BERLIN 30-5 (A. W.) „Berliner Acht Uhr Abendblatt” donosi, że wszystko przemawia za tem, iż w tym tygodniu jeszcze należy się spodziewać kryzysu gabinetowego w Niemczech.

Głównie rozchodzi się o ministra spraw zagranicznych, Rosenberga który jest przedmiotem ataków ze strony frakcji socjalistycznej w parlamencie. Partja ta widzi

w odmowie przyjęcia delegacji niemieckiej przez czynniki urzędowe niemieckie klęskę polityczną, a za sprawcę jej uważa ministra Rosenberga.

Również w angielskich kołach dyplomatycznych polityka ministra Rosenberga niespłyka się z uznaniem, a to w zapatrzy waniach na kwestje francusko — niemieckie.

Groźne memento.

SWIETNOŚĆ GDAŃSKA W PRZEDEDNIU UPADKU.

GDAŃSK 30 (PAT) „Dziennik Gdański” donosi: Jak nas informują ze strony kupiectwa, poważna część transportów polskich zaczyna omijać port gdański. Handel z Anglią został skierowany na Zembelę i Rygę. Nie wyłącznie tylko naprężone stosunki pomiędzy Polską i Gdańskiem wpływa

ją na to, gdyż jak donoszą firmy wileńskie, okazało się, że przewóz towarów drogą na Rygę kalkuluje się o 50 procent taniej, aniżeli drogą na Gdańsk. Rozwój handlu w kierunku na Łotwę i Rygę, może z biegiem czasu przynieść Gdańskowi nieobliczalne straty.

Ustępliwość sprzymierzonych wobec Turcji

ISMET BASZA ROBI JES ZCZE ZASTRZEŻENIA.

LOZANNA 30 (PAT) Na posiedzeniu komitetu finansowego, gen. Pellele oświadczył, że sprzymierzeni ostatecznie rezygnują z żądania pierwotnego wypłacenia 15 milionów fun. tureckich w złocie, i żądają jedynie 1) zwrotu zaskwestrowanego majątku cudzoziemców w Turcji i 2) indemnizacji wszelkich strat poniesionych przez przedsiębiorstwa cudzoziemskie, działające

w Turcji.

Ismet Basza odpowiedział, że punkt pierwszy akceptuje. Natomiast punkt drugi musi uzależnić od rezultatu toczących się obecnie w Angorze rokowań pomiędzy rządem tureckim a przedstawicielami przedsiębiorstw cudzoziemskich. Stanowisko powyższe, zajęte przez Ismeta Baszę, wywołało na delegacie sojuszników ujemne wrażenie.

Z ostatniej chwili.

LWÓW BOHATEROM AMERYKAŃSKIM.

LWÓW 30-5 (A. W.) Dziś na cmentarzu lwowskim składano wieńce i kwiaty na

mogiłach bohaterów amerykańskich, którzy polegali w obronie granic Polski.

W uroczystości brały udział organizacje wojskowe, kompanja honorowa, członkowie Towarzystwa polsko — amerykańskiego i polsko — francuskiego przedstawiciele władz komunalnych, państwowych, społeczeństwa

i młodzieży.

Po złożeniu wieńców przed jednym z grobów, na którym złożone były sztandary polskie i amerykańskie, przemawiał imieniem „American Legion Post”, p. Cohrany, imieniem zaś wojskowości polskiej jen. Jesiołkowski.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE ZAMACHÓW. WARSZAWA, 30. 5. (A W) Śledztwo w sprawie zamachów anarchistycznych posuwa się stale naprzód i jest prowadzone z niesłabnącą energją. Dało ono już szereg wyników pozytywnych, jednak szczegóły są zachowywane w ścisłej tajemnicy, a to dla dobra samego śledztwa.

Z SEJMU ŚLĄSKIEGO.

KATOWICE, 30. (PAT) Na 48 plenarnym posiedzeniu sejmiku śląskiego przyjęto w drugim czytaniu projekt budżetowy dla województwa śląskiego za czas od 30 kwietnia do 30 czerwca. Wydatki województwa wynoszą za drugi kwartał ok. 50 miliardów mk. Województwo śląskie zamierza wypłacić rządowi centralnemu 200 miliardów mk. jako zaliczkę na przypadającą rządowi część dochodów wojewódzkich. Na tem samem posiedzeniu sejm sprzeciwił się wydaniu posła Szuszcika, którego prokuratorja w Cieszynie oskarża o nadużycia aprowizacyjne.

GROŹBA NIEURODZAJU WE WSCH. MAŁOPOLSCE.

LWÓW 30-5 (A. W.) Z powodu posuchy, panującej od początku maja, powiaty tuczycki, horodeński, i kałuski są pod groźbą klęski nieurodzaj.

„SWOBODNA CERKIEW PRACY“.

MOSKWA, 30. 5. (A W) W ostatnich czasach cerkiew prawosławna doznała nowego rozłamu, wskutek nowopowstałej sekty pod nazwą „Swobodna Cerkiew Pracy“.

Na czele tej nowej sekty stanął biskup Joanikij. Cerkiew Pracy nie została jeszcze uznana oficjalnie przez Sobór Pomiestny, który dopiero co ukończył swoje prace.

Hasłem nowej sekty jest połączenie ludzi wolnomyślnych i dążenie do zniesienia nabożeństw, a natomiast nawiązanie kontaktu intelektualnego pomiędzy duchowieństwem i wyznawcami Cerkwi Pracy.

Sekta powyższa cieszy się poparciem Sowietów.

NIE MOGĄ SIĘ ZDECYDOWAĆ.

BERLIN 30 (PAT) Wczoraj kanclerz Rzeszy przyjął na dłuższym posłuchaniu reprezentantów kół rolniczych, którzy przy tej okazji wyrazili w zasadzie zgodę wzięcia na siebie pewnych gwarancji w sprawie wypłaty odszkodowań, jednak pod warunkiem, że kwestja odszkodowań zostanie narazie definitywnie uregulowana.

TRZESZENIE ZIEMI W PERSJI.

BERLIN 30 (PAT) Według doniesień z Teheranu, okolice Messadu (Persja) nie wiedziło wielkie trzęsienie ziemi, podczas którego tysiące ludzi postradało życie.

NIEUDAŁA PRÓBA.

LONDYN, 30. (PAT) „Times” donosi z Jerozolimy, że zarządzone przez rząd angielski unieważnienie wyborów do rady ustawodawczej z powodu bojkotu wyborów przez Arabów, wywołało rozczarowanie wśród żydów, zaś zadowolenie u Arabów. „Times” zauważa, że uczyniono próbę, by dać Palestynie częściowy samorząd. Próba ta jednak się nie powiodła.

DROŻYZNA I NIEZADOWOLENIE W NIEMCZECH.

BERLIN 30-5 (A. W.) Szerokie warstwy społeczeństwa niemieckiego ogarnia co raz większe wzburzenie w związku z szarżującą się drożyzną. Na tem tle powstały zarządki zarobkowe, szczególnie w przemyśle metalowym, elektrotechnicznym i w zakładach użyteczności publicznej.

Jutro 1 czerwca
otwarcie ogrodu Scala

12 solowych atrakcji.
Szczegóły w ogłoszeniach.

Wobec większości narodowej

„Na wszystkich szczeblach wolności społecznej i politycznej zawsze podstawą tej wolności pozostaje psychologiczna wolność woli, i bez psychologicznej wolności niema innego konsekwentnego ustroju politycznego jak despotyzm wschodni, któremu od tysięcy lat wypowiedziała walkę kultura chrześcijańska, oparta na wolności woli i odpowiedzialności moralnej jednostek

prof. Wincenty Lutosławski

„Oparta na wolności woli i odpowiedzialności moralnej jednostek, oto co właśnie dobitnie cechuje obecną większość sejmową i co w oczach całego chrześcijańskiego społeczeństwa polskiego nadaje jej tego waloru, jakiego dotąd żaden z naszych rządów nie posiadał.

Ze większość narodowa, która obejmuje rządy w Państwie powstaje z własnej i nieprzymuszonej woli reprezentantów narodu, dowodem jest chociażby przedłużony okres rokowań, które nareszcie doprowadziły do zjednoczenia się szczerze narodowych żywiołów.

Dalej nawet idąc, że obecna jedność zawdzięcza swe powstanie nie tylko że nie przymuszonej ale i nie wymuszonej woli, dowodem służy secesja pos. Dąbskiego i towarzyszący jej okoliczności, które zostaje i drugi postulat o odpowiedzialności moralnej jednostek, wierzyć bowiem musimy po tak długich debatach kontroli, którzy zawarli ugodę, uczynili to według swego sumienia z pełną świadomością odpowiedzialności moralnej wobec siebie i Ojczyzny.

Większość narodowa i chrześcijańska w Sejmie powstała z wolnej i nie przymuszonej woli składających ją posłów, co daje nam gwarancję że nareszcie wyszliśmy z okresu despotycznego ustroju, despotyzmu cechującego dotychczasowe rządy lewicowe, które jako takie pozostawały stale pod wpływem byłego NKN-u i między narodowego socjalizmu marksowskiego.

Tak jeden jak i drugi musiałby nadać dotychczasowym rządów te cechy pewnego despotyzmu, który każdemu bacznie śledzącemu bieg wypadków w oczy się rzucał, i nic dziwnego wszak NKN to dziecko — wprawdzie nie prawe — ale zawsze dziecko Wiednia i Berlina. Socjalizm to wytwór ożywiony duchem semickim przez swego twórcę żyda Marxa specjalnie zaś na eksport hodowany w kulturze niemieckiej. Niemców i socjalistów cechuje imperjalizm i despotyzm pod postacią dyktatury o hasłach: usunąć się lub ja cię usunę by miejsce twoje zająć z zupełnym pominięciem wolności i sprawiedliwości bratniej co się znowu wyraża hasłem: sędziami będziemy my.

Zydów, a z pośród aryjczyków, Niemców cechuje zaprzeczenie wolności, jako zbiorowiska mające skłonność do trzodnego bytu; lud polski, od tysięcy lat osiadły na roli przodków, ma silne poczucie indywidualnej woli i odpowiedzialności tak wykazują badacze ludoznawcy, zresztą każdy z nas może dzisiaj to w codziennym życiu sprawdzić, tak jak mógł to sprawdzić w stosunku do Niemców i Moskali. Wielka wojna dowodzi że właśnie u Niemców tkwi głęboko ten brak indywidualności i psychologicznej wolności woli, który to brak spowodowany brakiem zachodniej kultury jeszcze jaskrawiej występuje w dzisiejszej zbrojonej Rosji.

Przeciwnie, w całej zachodniej Europie ujaskrawiły się w ostatnim roku indywidualność i wolność woli, co doprowadziło do bankructwa t. zw. Lloydżordżizmu, Nitziizmu i Briandizmu a wzmocniło znakomite siły twórczą narodów, według cech im psychologicznie właściwych. Jedną tylko do Polski do ostatnich chwil z krepia-

nych ją pęta oswobodzić się nie mogła. Dzisiaj gdy się nareszcie tak stało, gdy ta dotąd utajona energia narodowa staje się nareszcie energią czynną, wierzyć należy szczerze, że nowe rządy polskie doprowadzą nas do ustroju politycznego i społecznego logicznie i psychicznie zgodnego z naszym wybitnie indywidualnym nam właściwym duchem chrześcijańskim i narodowym.

Od tego nowego rządu oczekiwać na-

leży jasnego i prostolinijnego programu, ujmującego wszystkie dziedziny życia a rzecz nasza, jako obywateli, będzie ten program spełnić, przyczyniając się z własnej wolnej woli do wzmocnienia gmachu ojczyznośc, w poczuciu odpowiedzialności moralnej, jaka ciąży na każdej jednostce z osobna wobec współrodaków i przyszłych pokoleń.

K. F.

Polska większość w Sejmie.

Nowy rząd jest wyrazem tak pożądanego konsolidacji stronnictw narodowych polskich, które utworzyły — nareszcie! — blok większości, bez której parlamentarnie rządzić nie można.

Zwazywszy, że sejm liczy 444 członków, większość nie jest wprawdzie znaczna, niemniej istnieje, a są wszelkie nadzieje, że się zwiększać będzie. Do większości absolutnej potrzeba 223 głosów.

Przyjrzyjmy się, cyfrowemu układowi sił w sejmie.

Blok narodowej większości tworzą następujące stronnictwa: Związek Ludowo-Narodowy (narodowa dem.) posłów 98

PSL „Piast” (już po pożądanym secesji p. Dąbskiego) posłów 56

Chrześcijańska Demokr. posłów 43

Chrześcijański Klub Narodowy (Dubanowicz) posłów 24

Fracja Katol. Lud. (Matakiewicz) 4

Razem posłów 225

Do bloku większości przyłączyła się grupa:

„Cliborobów” posłów 5

Liczyć można też na akces NPR. (Narodowa partja robotnicza) posłów 18

razem posłów 248

Większość rozporządzać może 248 głosami, a w wielu wypadkach znacznie większą ilością głosów, bo przecież wśród „Wyzwolenia” musi się dokonać zwrot w kierunku narodowym.

Opozycję w sejmie stanowią żywioły zgola nieskoordynowane, połączone jedynie radykalizmem.

„PPS”	41 głosów
„Wyzwolenie”	48 głosów
Grupa Dąbskiego	14 głosów
Żydzi, Niemcy, Ukr., Biał.	82 posłów
Komuniści, Stapiński, Okoń	7 posłów
Razem	192 posłów

Opozycja ta może bruździć, ale nie posiada wspólnego programu i dzieli się na różne, nieraz wrogie żywioły. Niektóre jej grupy są tylko w nienawiści do Polski i do polskiej idei państwowej zgodne.

Przeciw polskiej parlamentarnej większości w sile 248 głosów — polska opozycja rozporządza tylko przeszło 100 głosami.

Program nowej polskiej większości sejmowej

Pakt zawarty między stronnictwami Chrz. Jedn. Narodowej i Piastem, celem utworzenia polskiej większości sejmowej składa się z kilku części omawiających programy: polityczny, społeczny i rolny.

Program polityczny rozwija w części pierwszej ideę państwową ogólnopolską, narodową; w części drugiej — zasadę polityki pokojowej. — Część trzecia dotyczy ustroju państwowego i samorządowego, przy czym strony paktujące stwierdzają m. in. że dążyć należy:

1) Do zmiany ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu w kierunku zmniejszenia wpływów mniejszości;

2) do zniesienia zbędnych ministerstw i urzędów przez połączenie ich z innymi;

4) do oparcia ordynacji gminnej na zaradzie powszechnego prawa wyborczego, przy uwzględnieniu interesów gospodarczych za pomocą kół wyborczych lub systemu pluralnego.

Cz. IV. Administracja państwowa:

2) do nadania większej władzy zwierzchnikom hierarchicznym w urzędach;

3) do bliźszego zespolenia policji z władzą administracyjną i reorganizacji policji na podstawach dyscypliny wojskowej;

6) do uregulowania stosunku administracji państwa do samorządu.

Cz. VII dotyczy polityki wojskowej.

P. 2 zapowiada m. in. „wykluczenie z armji polityki i wszelkich konspiracji”.

Cz. VIII. omawia politykę skarbową.

P. 4 zapowiada dążenie do oparcia przedsiębiorstw państwowych na własnych dochodach.

Cz. IX. mówi o polityce gospodarczej, a więc:

P. 4. Zasadą przewodnią polityki gospodarczej powinno być niekrepowanie przedsiębiorczości prywatnej i społecznej i możliwe ograniczenie etatyzmu. Cła ochronne powinny być jednak utrzymane w dziedzinach, wymagających ochrony wytwór-

czości.

P. 5. W zakresie przemysłu państwo powinno popierać rozwój przemysłu domowego i rekodzielczego z przemysłu wielkiego zaś gałęzie wytwórczości, oparte na przedsiębiorczości istniejących w kraju surowców, oraz przemysł chemiczny i metalowy niezbędny dla obrony państwa.

P. 6 W zakresie handlu stosować należy ograniczenia wywozowe, organizację handlu zbiorowego i różnych artykułów żywnościowych celem uchylecia kosztownego pośrednictwa.

P. 7 Ustawa o ochronie lokatorów powinna być zmodyfikowana przez podniesienie cen najmu według norm drożyznianych przez uwolnienie od ochrony pomieszczeń zajmowanych przez silnych finansowo lokatorów.

X. Polityka socjalna Państwa

Dążyć powinna do: P. 1 wykonania w miarę sił finansowych postanowień konstytucji i ubezpieczeniu robotników na starość, inwalidzkich i na wypadek bezrobocia.

P. 2 zreformowanie ustawy o kasach chorych i ustaw o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

P. 3 podniesienia wytwórczości i dochodów robotników za pomocą np. systemu płacy akordowej, tantiem, premji i technicznego uproszczenia pracy.

P. 4 do uregulowania i ochrony emigracji.

P. 5 do utrzymania w mocy ustaw o ochronie pracy uchwalonych przez Sejm ustawodawczy, oraz zapewnienie swobody pracy w granicach ustawy.

P. 6 wprowadzenie ustawy o przymusowym rozjemstwie.

P. 7 do wprowadzenia ustawy o ochronie pracy kobiet i nieletnich.

P. 8 do popierania instytucji samopomocy robotniczej.

Blizsze szczegóły programu reformy rolnej nie są jeszcze znane.

Feljeton.

Wzorem P. szefa sztabu

Pan marsz. Piłsudski zamierza opuścić w tych dniach swoje stanowisko. W związku tem występuje również pułkownik Wieniawa-Długoszowski. (Z gazet)

Rano stawszy żołnierz Cipka dowiedział się ku swojemu oburzeniu że kapralem w jego kompanji został mianowany starszy żołnierz Wyrdas. Ten sam Wyrdas, który dwa tygodnie temu w niedzielę poturbował go sromotnie w podmiejskiej knajpie, poniżył w obecności tyłu kolegów i cywilów.

— Nie, to nie do uwierzenia to nie do wytrzymania. Polska sejdzie na psy jeżeli będzie miała takich kaprales. Skandal... I wogóle dosyć mam tych koszarowych porządków!

Wieczorem, spakował swój tornister i wzięwszy jeszcze z sobą dwóch kolegów, również niezadowolonych z Polski, wymówili służbę i wynieśli się z koszar.

To jest niepodobne do wiary, mówił porucznik Staś do kolegi Jasia dostałem przydział do Równego; gdzie by mi się chciało siedzieć w takiej dziurze, gdzie nawet pożądanego niema knajpy ani kabaretu. Też pomysł!

— Wiesz drogi Stasiu, ja też mam dosyć tego wojska: napisałem jeszcze kwartał temu referat o potrzebie zarzucenia karabinów, a za stąpienia ich kartaczożnicami. Myślisz, że kto posłuchał. Figa! Zresztą pal ich licho. Jedziemy jutro do Warszawki, i mam dosyć tego wszystkiego...

I następnego dnia mustra się nie odbyła bo zabrakło oficerów, którzy przed pierwszym opuścili miejsce i pojechali do Warszawki.

Minister wojny w swoim gabinecie do adjutanta.

— Trzeba koniecznie wnieść do Sejmu ustawę o obowiązkowym wymawianiu miejsca przez podoficerów i szeregowych oraz szarżę, przynajmniej na 2 tygodnie i jak w fabryce — i to w myśl przepisów Min. Pracy i Ochrony Społecznej, bo już teraz mi połowę z szeregow ubył.

Brak mi, siedmiu generałów, jednego szefa sztabu, i niższych szarż bez liku.

Trzeba dać będzie na te stanowiska ogłoszenie w gazetach. I panie adjutancie, żebym nie zapomniał od wszystkich brać kaucje, bo bez kaucji „zafasują” pensje i drapna.

TEFFI.

Obowiązek i honor

Marja Pawłówna była kobietą energiczną, nosiła zielone krawatki i mówiła prawdę w oczy.

Przyszła do Miedynej o jedenastej rano, kiedy ta jeszcze była nieuczesa i niewymalowana, a wskutek tego czuła się słabą i bez opieki.

— Tak — powiedziała Marja Pawłówna, patrząc wprost na środkowy papilot swej przyjaciółki. — Wszystko to jest bardzo piękne, ale czy nie zechcesz mi objaśnić, kto to wczoraj prowadził cię pod rękę przez ulicę?

— Co? Mnie? Wczoraj? Pod rękę? Nie nie rozumiem!

— Nie rozumiesz? Ona nie rozumie! Przyjedzie Iwan Sergiejewicz z urlopu on cię zrozumie!

— Miedina podniosła wysoko niepodmalowane brwi, rozłożyła ręce, wywróciła oczami. Jednym słowem uczyniła wszystko, co było w jej mocy, aby okazać zdziwienie. Miedina miała zamiar znów rozłożyć ręce i wywrócić oczami, ale jakoś nie udało się. Dlatego więc postanowiła się obrazić.

— Nie, serjo, nie rozumiem, Marie, co ty mówisz!

Mały Józio drząc się w niebogłose do otaczającej bandy dzieci, które bawią się w wojsko, „Większością głosów” „zwyciężyły” go kompletnie.

— Beee... Oddajcie mi mojego blaunin-ga — wracam na swoje podwórko... Beee...

Taddy.

W sprawie zwrotu majątków skonfiskowanych.

W czasach ostatnich cały szereg podległych ministerjum spr. zagranicznych urzędów nadsyła do centrali podania obywateli polskich, którzy proszą o zwrot majątków, skonfiskowanych przez rząd rosyjski za udział w powstaniach narodowych w latach 1831 i 1863.

Wobec tego, że kwestja restytucji tego rodzaju majątków mogła by się stać aktualną dopiero w razie uchwalenia przez Sejm odpowiedniej ustawy, ministerjum spr. zagranicznych wydało okólnik, w którym wyjaśnia, iż wnoszenie podań w sprawie zwrotu majątków skonfiskowanych jest bezprzedmiotowe. Z tego względu podań takich nie należy kierować do ministerjum spr. zagranicznych.

Opieka nad grobami poległych.

Akcja opieki nad grobami wojennymi, obowiązek który ciąży na Państwie Polskiem, w myśl postanowień traktatu wersalskiego i ryskiego, została niedawno przyjęta od min. spraw wojskowych przez min. robót publicznych.

Wydział grobownictwa wojennego, któremu przyznano kredyty w wysokości ok. 600 milj. mk., przystąpił w obecnym sezonie robót wiosennych do gruntownego porządkowania zaniedbanych cmentarzy wojennych jak również do urządzania cmentarzy, powstałych w okresie zimowym, z ekshumacji zwłok, spoczywających w rozrzuconych po całym kraju mogiłach z czasów wojny. A więc — grodzi się tereny cmentarne, restauruje się zanikające często i narażone na profanację groby, stawia się krzyże itd.

Pozatem prawdopodobnie już wkrótce zostanie rozpoczęta budowa zapoczątkowanego w czasie wojny przez okupantów wielkiego mauzoleum wojennego na cmentarzu Rakowieckim w Krakowie.

Mauzoleum to ma być utrzymane w stylu polskim (zamiast pierwotnego projektu w stylu germańskim).

Koszorysy, budowy przewidują na wykonanie mauzoleum około 100 milj. mk.

— Mówię, że korzystając z nieobecności męża, lataśz po ulicy z tym durniem, Fasolnikowym. Tak! i żeby tylko to! Ale półtorej godziny przy bramie z nim rozmawiała! Bardzo mądrze!

— Upewniam cie, mamrotała Miedina: upewniam cie, że go zupełnie nie zauważyłam!

— Nie zauważyłaś, że spacerujesz z nim pod rękę? No, zwracaj głowę, kochanko, komu innemu!

— Daję ci słowo honoru, jestem taka roz-targniona!

— Na drugi raz uważaj, co się koło ciebie pod nosem robi. Dwie godziny przy bramie rozmawiała! Stróż się śmieje, dorożkarze chichoczą, Anna Mikołajówna przejeżdżała — wszystko widziała. Jeszcze z sąsiedniego zaułka, mówi, zauważyłam, że Miedina jest zakochana. Teraz jeździ i trąbi po całym mieście!

Miedina klaszcze w ręce.

— Ja, zakochana? Co za nonsens!

— Kłam komu innemu, rzekła poważnie Marja Pawłówna.

— Czy jutro na raucie wieczornym on będzie u ciebie?

— Ma się rozumieć, że nie! Zresztą zaprosiłam go. Wypadało zaprosić. Tak, że możliwe, że będzie. Przecież na imieninach był, dla czegożby więc teraz — ma się rozumieć, przyjdzie.

— Winszuję! Po to, żeby goście za wa-

Biblioteka Załuskich wraca do Polski.

W ubiegłą sobotę przedstawiciele komisji specjalnej w Moskwie oddali wydziałowi bibliotek państwowych Ministerstwa Oświaty 46 skrzyń, zawierających 5.226 cennych i pięknie iluminowanych rękopisów biblioteki Załuskich od XV do XIX wieku.

Rękopisy nadeszły z Rosji do Warszawy dnia 24 bm.: stanowią one część należnych nam zbiorów z Biblioteki Publicznej w Petersburgu, których całość obejmuje 12.000 tomów. Rękopisy te złożono tymczasem w Bibliotece uniwersyteckiej. Prace nad dalszą rewindykacją rękopisów są w toku. W związku z tem wyjechał wczoraj do Moskwy ekspert polski, ks. prof. Michalski z Krakowa.

Niemcy mobilizują w Polsce.

„Dziennik Starogardzki” donosi:

„Z różnych stron dochodzą nas wieści, że rząd niemiecki mobilizuje po cichu wbrew wszelkim prawom międzynarodowym naszych kolonistów niemieckich w Polsce. Sprawa ta przedstawia się następująco:

Po pierwszych sianokosach maja tutejsi koloniści udać się do Niemiec, aby tam stanąć do dyspozycji niemieckiej chęci odwetu wobec Francji. W tym celu płatni niemieccy arytatorzy mają rozdawać między owymi okazami niemieckimi na ziemi polskiej odpowiednie zaproszenia łącznie z kartami wolnej jazdy i bezpłatnego zamieszkania i używania tam, gdzie odnośny kolonista ma zamiar przebywać.

Potworek w Ostrowie.

Przed tygodniem niejaka Michalina Wasilewska w Ostrowie zatrudniona w charakterze kucharki u miejscowego drukarza Romana Janiszewskiego, wydała na świat niespotykane dotychczas dziwoląga, a mianowicie dziecko o dwóch głowach i trzech nogach.

Jedna główka rozwinięta jest normalnie, druga nieforemna, z wysuniętym językiem. Dziecko oddychało obydwoma kanałami oddechowymi. Głosu nie wydawało.

Dwie nóżki potworka rozwinięte są, jak się zdaje, normalnie, natomiast trzecia podobna jest do kurzej stopy.

Noworodek przyszedł na świat w miejscowym szpitalu i żył zaledwie 40 minut. Trup potworka został zakonserwowany przez lekarza w słoju ze spirytusem.

szemi plecami mrugali do siebie. Bardzo rozumne. Poczekaj, Będzie jeszcze coś lepszego. Wróci Iwan Sergiejewicz, będzie anonimowy otrzymywać.

Miedina zamilkła.

— Co ty mówisz?

— Bardzo proste! Anna Mikołajówna pierwsza napisze. „Otworzy oczy”.

— Co więc mam robić?

— To już twoja rzecz! Powinnaś postępować tak, jak ci nakazuje obowiązek i honor!

— A co mi one nakazują?

— Powinnaś napisać do swej Fasolnikowa, że po pierwsze jesteś przyzwoitą kobietą, a po drugie, że nie powinien więcej u ciebie bywać!

— To jakoś niezręcznie będzie! Jestem przyzwoitą kobietą, więc niby dla tego proszę bardzo u mnie nie bywać! Zupełnie, jakby on musiał bywać tylko u nieprzyczynionych!

— Wykrecaj się! Wykrecaj! A później będziesz chciała, a będzie zapóźno. Zresztą mi jest wszystko jedno.

Marja Pawłówna wstała, demonstracyjnie wstrząsnęła suknią i poprawiła zieloną krawatkę.

Miedina wzburzyła się.

— Poczekaj, Marie, na miłość Boską! Dyktuj mi, jak pisać.

Marja Pawłówna usiadła i znów zapaliła papierosa.

NA MARGINESIE.

Róże dla pana profesora

— Naogół i w zasadzie nie przyjmuję od uczniów podarków — odrzekł na odpowiednie dyskretne pytanie pewien profesor.

— Chociaż nieraz są one dość cenne. Kwiaty, kwiaty pan też odrzuca?

— Stale i niezmiennie, zwłaszcza od ostatniego przykrego wypadku.

— Jakiego?

— Parę lat temu uczniowie zmusili mnie do przyjęcia róż. Były to pyszne blade żółte róże z zielonawym odcieniem. Klasa była taka sympatyczna, trudno było odmówić. Wracając do domu z różami spotykam kolegę z innego gimnazjum. Razem odbywaliśmy zawsze tę drogę. „A piękne róże..”, od uczniów, prawda? „Tak”.

„Jedno pytanie, panie kolego? Czy nie wygodniej by panu koledze te róże podejmować wprost w moim ogrodzie bez pośrednictwa”.

„Jakto? Co to znaczy? czyżby...”

„Jeden z pańskich uczniów, który w noc te róże podejmował, zostawił w pośpiechu bilet wizytowy w postaci zgubionego notesu. Popsuł mi przytem klomby i połamał szczyty... Więc jeżeli pan kolega ob staje przy kwiatach, to zawsze proszę o zwrócenie się do źródła, utniemy w dzień, scyzorykiem, bez szkody...”

Były to ostatnie kwiaty, jakie przwiłałem od uczniów.

Z ziemi śląskiej.

Istebna.

(Na Śląsku Cieszyńskim.)

Istebna 28 maja 1923 r.

Małopolską Szwajcarię, zwłaszcza Zakopanę, znamy dzisiaj w Polsce wszyscy, choćby... z częstych wzmianek w dziennikach! Kre sowe okolice, zwłaszcza Zachodniego Beskidu, wysuniętego na południe znają „napamięć” turyści niemieccy, gdy polscy-jedynie z Małopolski, zrzadka z Kongresówki, ostatnio z Poznania, zaczynają nietylko poznawać ale cenić, ja ko słusznie zresztą placówki, wysunięte na krań ce rubieży Rzeczypospolitej! Istotnie na to zasługują.

Położenie uroczę, wprost przechodzi najpoetyczniejsze opisy natury, a rywalizuje z przepychem Szwajcarii, większego bogactwa może w tej jeszcze nie nazbyt zaróżonej cywilizacją

okolicy! Cywilizacja - maniera, hotelowa czy wy zysku! Istebna, to już dzisiaj u granic Rzeczypospolitej, ostatnia ostoja polskości, w wieńcu do okła, jeszcze zadomowionych w Polsce, ale upor nie hakatystycznych, Niemców, w takim Skoczewie, Bielsku i Białej, z którymi walczy jedynie: „Gwiazdka Cieszyńska” obok twardych Polaków—górali w Istebnej. Prawie wszyscy brali udział w powstaniu, a Golenów, Skoczów, nie mówiąc o samej Istebnej, kryją do dziś dnia pamiątki tych walk wolnościowych.

Ale obok karty historycznej ostatnich dni, są i te, męczeńskie z czasów austriackich z czasów wielkiej wojny, gdy chciano tę ziemię „zgermanić”, chciano ją wprost steroryzować w okresie plebiscytowym, a Istebna, górale-patrioci, przetrwali i zdobyli sobie nietyl ko wolność, ale podziwi i uznanie bohaterów za równo po jednej, jak i po drugiej, czeskiej stro nie!

Poznać ten zakątek warto! a patriotyczne względy nakazują, zaś wrażeń estetycznych, udzieli natura zarówno jak i ludzie; niezwykle uzdolnieni górale istebniawscy, którzy są talentami rzeźbiarskimi, malarskimi, w przepysznej formie dekoracyjnej.

Malarz, rzeźbiarz, Ludwik Konarzewski, osiadł w Istebnej, gdzie w bieżącym roku, w wybudowanej willi, otwiera pensjonat, aby utrzymać, założoną przez niego: Szkołę przemysłu artystycznego.

Ta szkoła, już przez 2 lata, istniejąca w sąsiednim (20 kl. od Istebnej, stacja kolei państw. z połączeniami przez Goleszów, Bielsko, Dziedzice z całą Polską) Ustroniu, dała zdumiewające wyniki. Konarzewski uczył w niej wyłącznie dzieci, dobywając prostą metodą rysunku, styl i charakterystyczne motywy śląskie, które później wybornie stosował do ornamentu zdobniczego, do wzorów na kilimy, wyszywanki, aplikacje.

Urządził kilka wystaw i przekonał społeczeństwo (w Ustroniu, Cieszynie, na „targach wschodnich” we Lwowie!), że istnieje styl śląski, że można go snadniej stosować, aniżeli „książkowy”, zakopiański!

Wykonał wspaniałą tryptyk dla kościoła sąsiedniej wsi. Arcydzieło rodzinnej sztuki. Dekoracyjnie wyzyskane niesłychanie, w motywach górali, owiec, górskiego tła, wysubtelniony poprzez tę sztukę ongi niezgrabnych zdobniczych drzwi frontonów etc... Jeszcze większe bogactwo w kilimach, gdzie panują niepodzielnie barwa i kompozycja! charakterystyczne ptaki rajskie obok stylizowanego kwiatu polnego storczyka, kosacica czy jagód lub czeremchy obok kosodrzewiny.

Szkołę tę prowadził Konarzewski, wyłączenie o własnych siłach, przy arcyskromnym poparcie rządu i społeczeństwa. Wprost z ide-

owem posłannictwem artysty, który na zrebach prymitywnej sztuki-kultury, tworzy przez bogatą klasyczną, polską!

W Niemczech znalazłby większe poparcie! Toteż słuszną rzeczą, aby dzisiaj pisać w Polsce o Istebnej, apelować to społeczeństwo, rządu, by nie skąpili środków na tego rodzaju placówkę, która zatyka tu słup chrobrej kultury rodzimej, polskiej, a dokonuje więcej, aniżeli kordony wojskowe, bo tej nie wydrze niemiec, czy inny wróg, jak zresztą jej nie wydarł, ale też i nie wydobyl, gdy naszym obowiązkiem ją ze wszech miar zasilać, aby się stała szkołą - sztuką nietylko lokalnej, ale ogólnie polskiej wartości!

Polskę wskrzesił w lwiej mierze poeta-romantyk, który zasilał zniech narodowy pismieniami zapału, a z którego rodziły się czyny bohaterskie. Tutaj też artysta dokonuje pracy odrodzeniowej, wskrzeszając styl śląski, zastosowując go do licznych przedmiotów, daje w pełni polską sztukę stosowaną, która nie potrzebuje szukać motywów obcych!

Niniejszym artykułem chcieliśmy zaapelować do czynów ofiar na rzecz tej szkoły—nie drogą jałmużny, bo tej ani Konarzewski, ani sztuka polska nie potrzebują, ale drogą prawną społeczną, utworzenia szkoły państwowej, zaś wyjazdu do pensjonatu w Istebnej Konarzewskiego, gdzie sporo gości pozna tę sztukę, lud śląski, a nadewszystko umocni tę drogą polszczyznę!

Do Wisły jeżdżą już z Warszawy; są nawet pensjonaty, i wile „warszawskie” stamtąd przepiękną drogą leśną jedzie się do Istebnej, która przecudnymi widokami i niespodziankami w pełni wynagrodzi trudy drogi

Michał Asanka—Japoll.

Za krew pomordowanych

„Biedni proletariusze”.

Według doniesień z Helsingforsu, członkowie lewicy komunistycznej, zajęci w centrali podatkowej, ogłosili dane, odnoszące się do dochodów, szeregu wybitnych przywódców komunistycznych. Między innymi podali do publicznej wiadomości wysokość dochodów Trockiego, Zinowjewa, Dzierżyńskiego, Rakowskiego, Krassina, Bogdanowa, Kurskiego i Władimirewa. Wszyscy ci panowie są akcjonariuszami lub dyrektorami różnych prywatnych ściśle kapitalistycznych przedsiębiorstw.

Lewica komunistyczna podnosi, iż nie wypada komisarzom ludowym sowieckiej Rosji—występować w roli kapitalistów.

Wszyscy wyżej wymienieni członkowie centralnego komitetu partii, komunistycznej są multi-miljarderni.

— Pisz, Łaskawy Panie!

— Jak chcesz, ale nie mogę pisać „Łaska wy panie” człowiekowi, który bywał u mnie bez zaproszenia.

— No więc napisz: „Szanowny Panie Mikołaju”.

— Do takiego młodzika pisać „szanowny”. Ale wyobrazi sobie Bóg wie co. Podług mnie trzeba napisać najwyżej „drogi”.

— Tak uważasz? No, dobrze. Tak, zresztą można! A więc! Drogi Mikołaju Andrejewiczu, mam zaszczyt zawiadomić pana, że jestem uczciwą kobietą.

— Jak chcesz, nie mogę tak pisać. Zupełnie, jak jakiś oficjalny papier.

— Więc pisz zwyczajnie: „jestem uczciwą kobietą i proszę pana...”

— Jak chcesz, ale to niedobrze.

— Więc pisz tak: spieszę zawiadomić pana, że jestem uczciwą kobietą.

— A on powie — cóż ona cztery miesiące milczała, a teraz nagle zaczęła się spieszyć. Marie droga, nie gniewaj się na mnie. A może to na końcu można umieścić. Wiesz, to nawet będzie efektownie. Upewniam ciebie.

— No, dobrze. Teraz, pisz tak: Proszę sobie źle nie tłumaczyć mej prośby, ale błagam niech mnie pan jutro nie odwiedza.

— Jak chcesz! Strasznie niegrzecznie wypada. A może rzeczywiście odłożyć jutrzejsze zebranie.

— Rób, co ci nakazuje obowiązek i honor!

— A co mi one nakazują? Trzeba odłożyć zebranie?

— Ma się rozumieć, odłóż. W takim razie napisz w ten sposób:

„Proszę sobie źle nie tłumaczyć mej prośby, ale niech mnie pan jutro nie odwiedza, ponieważ zebranie odłożone i nikogo nie będzie. Niech pan nie żąda ode mnie żadnych wyjaśnień. Subtelność pana pomoże mu się domyśleć. Oto wszystko. Podpisz — życzliwa taka i taka i wyslij!”

— Jak chcesz, ale to wszystko jakieś niegrzeczne. Możeby trochę osłabić.

— Osłabiaj, osłabiaj! Przyjedzie Iwan Siergiejewicz — on cię osłabi!

— Ach, jakaś ty! Zawsze umiesz wszystko tak nieprzyjemnie przekreślić. List, ma się rozumieć, bardzo dobrze napisany, tylko, — nie gniewaj się, ale ty nie masz zupełnie stylu. Rozumiesz, czasami dosyć przestawić albo wykreślić jakieś nieznaczące słowo, i cały list otrzymuje przez to jakiś specjalny koloryt. A u ciebie wszystko takie jakieś lapidarne! Nie gniewaj się!

— Głupiasz, głupia! Sama dwóch słów skłębic nie umie, a mówi styl—yl!

— Niech sobie będzie głupia! Niech sobie nie umiem! Tyś zato bardzo mądra. Patrzaj sama: w czterech wierszach, cztery razy „nie” powtarza. Podług ciebie to ładny styl!

— Czyż cztery?

— Cztery!

— No, więc wykreśl jedno „nie” i basta. Ale na mnie już czas do domu! Mam nadzieję, że uczynisz tak, jak ci nakazuje obowiązek i honor! Wyślij list natychmiast!

Marja Pawłówna poklepała pobłażliwie koleżankę po twarzy i wyszła. Miedina ciężko westchnęła i wzięła się do przepisywania listu na czysto.

— Wykreślę jedno „nie” i basta!

Wykreśliła, przepisała, przeczytała. Drogi Mikołaju Andrejewiczu!

Proszę sobie źle nie tłumaczyć mej prośby, ale niech mnie pan jutro odwiedzi, ponieważ zebranie odłożone i nikogo nie będzie. Niech pan nie żąda ode mnie żadnych wyjaśnień. Subtelność pana pomoże mu się domyśleć. Życzliwa W. Miedina.

Przeczytała jeszcze raz i trochę się zdziwiła.

— Dziwna rzecz. Teraz brzmi jakoś niezupełnie tak, ale przecież Marie sama powiedziała, że z czterech „nie” jedno zawsze wykreślić można. I w każdym bądź razie styl na tem zyskał.

Uperfumowała list „Astris'em”, wysłała, podeszła do lustra i uśmiechnęła się.

— Jaktó, prawdę powiedziawszy, łatwo usłuchać głosu obowiązku i honoru!

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Czwartek dnia 31 maja Boże Ciało
Wschód słońca g. 4 m. 28
Zachód g. 8 m. 39

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 65)
H. Inżynier
Teatr Scala (Cegielniana № 18)
„Qui pro quo” „Szukajcie prezydenta”
Filharmonja (Dzielna 20)
„Wana” (Przejazd 1)
„Gdy w sercach wrze burza”
„Casino” (Piotrkowska 67)
„Głos ulicy”
„Odeon” (Przejazd 2)
„Cuda dżungli”
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Jego kanaryjska mość”
Miejska Biblioteka Pablicz (Andrzeja 14)
otwarta codziennie od 3—9 wiecz.
Muzeum Nauki i Sztuki (Piotrkowska 91)
Prace artystyczne S. Grodzieńskiego i akwa
rele B. Korzańskiego.
Od 31 V — 17 VI włącznie między 3—8 wiecz.
Kalendarzyk historyczny.
1454 Zgon króla Jagielly w Gródku.

Wiadomości kościelne

— Boże Ciało.

Do jednej z najpiękniejszych uroczystości kościoła Rzymsko Katolickiego zaliczyć należy uroczystość Bożego Ciała. Święto to zostało ustanowione dla oddawania publicznej czci Panu Jezusowi w Najświętszym Sakramencie i dla wyrażenia naszej wiary w Tajemnicę Sakram. Ołtarza. Robert de Torotte, biskup w Liege pierwszy za prowadził uroczystość Bożego Ciała w swej diecezji w r. 1246 a papież Urban IV bullą Transituzus z d. 11 sierpnia 1264 r. tę uroczystość w całym kiele katolickim ustanowił i na obchód uroczystości Bożego Ciała przeznaczył czwartek po oktawie Zielonych Świątek.

W Polsce i na Litwie uroczystość Bożego Ciała wprowadzono po synodzie piotrkowskim w r. 1559 za Mikołaja Dzierżgowskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego. Jan XXII do tej uroczystości dodał oktawę, w czasie której uroczystości procesję z Najświętszym Sakramentem odbywać polecił — do obrzędów tej uroczystości należy procesja z Najśw. Sakramentem w sam dzień Bożego Ciała, z odśpiewaniem czterech Ewangelji na znak, iż każdy z czterech ewangelistów jest świadkiem N. Sakramentu i że dogmat ten przez kościół podawany, opiera się na niewzruszonej podstawie. Wystawienie kielichów podczas uroczystości B. C. na wielkim ołtarzu, jest godłem tej uroczystości ponieważ w kielichu krew pańska pozostaje w czasie ofiary. Kościół katolicki wiernym uczeszczającym na nabożeństwach Bożego Ciała — udziela wielkich odpustów.

Wiadomości bieżące

— Przed przyjazdem Prezydenta Rzplitej. Wbrew informacjom dzienników wyjazd p. Prezydenta Rzplitej do Łodzi, Kalisza i Poznania nastąpi w piątek dnia 1-go czerwca o godz. 2-jej po poł.

— Złoty polski — 9,000 mk.

Ministerstwo skarbu określiło cenę emisyjną 6-procentowych bonów skarbowych złotych, serji I A. 1 B., 1 C., na 9,000 mk. za jeden złoty. Nowa cena emisyjna obowiązuje z dniem 1 czerwca 1923 r.

— Ułatwienia dla podoficerów zawodowych.

M. S. Wewn. pragnąc przyjąć z pomocą podoficerom zawodowym, którzy przeszli już przepisana ilość lat i mają zamiar przejść do służby cywilno-państwowej, zezwoliło na przyjmowanie podoficerów zawodowych piechoty, jazdy i żandarmeryj na wolne etatowe stanowisko posterunkowych w służbie policji pań-

Pubór roczn. 1902 i zaciąg ochotników rocz. 1903 1904 1905

PRZEGLĄD ODROZONYCH ROCZNIKÓW POBOROWYCH 1900, 1901 I 1899.

(bip) Wojewoda łódzki rozporządzeniem m. s. wojsk z dnia 18-V-1923 r. wydał obwieszczenie o powszechnym poborze mężczyzn, urodzonych w r. 1902, oraz zaciągu ochotników ur. w r. 1903, 1904, 1905, i przeglądzie tychże mężczyzn, oraz odroczonych z roczników poborowych 1900, 1901, i częściowo 1899.

W myśl powyższego rozporządzenia do przeglądu stawić się winni:

a) wszyscy bez wyjątku popisowi rocznika poborowego 1902, posiadający obywatelstwo polskie, jak również i ci, których przynależność państwowa nie jest znana.

b) popisowi roczników poborowych 1900 i 1901, oraz dodatkowego poboru 1899, którzy przy poprzednich przeglądach uznani zostali za tymczasowo niezdatnych, do służby czynnej w wojsku stałym (kat. B.), względnie z innych tytułów otrzymali ulgi lub odroczenia od tej służby.

c) ochotnicy z lat 1903, 1904, 1905.

O ścisłym terminie należy dowiedzieć

się, w właściwym komisariacie. Popisowi winni przynieść ze sobą do przeglądu wszystkie wojskowe dokumenty. Popisowi, którzy zamierzają starać się o jedną z ul. przewidzianych w art. 61, 62, 64, 68, i 70 winni przynieść ze sobą do przeglądu odpowiednio udokumentowane podania.

Popisowi (ochotnicy) posiadający prawo do jednorocznej służby czynnej w wojsku stałym, winni najpóźniej w dniu przeglądu przedłożyć właściwej komisji przeglądowej w oryginale, lub uwierzytelnionych odpisach następujące dokumenty: metrykę urodzenia, urzędowe świadectwo moralności i świadectwo szkolne, uprawniające do jednorocznej służby.

Popisowi (ochotnicy), zakwalifikowani przy przeglądzie do kategorii A. zostaną do dnia wcielenia do formacji wojskowych bezterminowo urlopowani. Powołanie ich do wcielenia nastąpi w swoim czasie za pomocą imiennych kart powołania.

Odłożenie terminu ćwiczeń rocz. 1895

Początkowy termin powołania do ćwiczeń wojskowych rezerwistów rocznika 1895, wyznaczony na dzień 15 lipca b. r. zostanie — według wszelkiego prawdopodobieństwa — przesunięty na okres późniejszy.

Sprawa ta rozważana jest obecnie przez czynniki wojskowe i w końcu bieżącego tygodnia zostanie rozstrzygnięta ostatecznie, z tem jednak zastrzeżeniem, że ćwiczenia owe zamiast latem odbędą się jesienią bieżącego roku.

Wydzierżawienie Teatru Miejskiego.

NIEWYTŁOMACZONY PO SPIECH MAGISTRATU.

Jak nas informuje Pol. Agencja Pras. onegdaj podpisana została pomiędzy komisją teatralną w osobie p. Gaekiego a pp. Wroczyńskim i Pawłowskim umowa przedwstępna dotycząca dzierżawy Teatru Miejskiego na przyszły sezon.

Panowie Wroczyński i Pawłowski wyjechali onegdaj do Warszawy celem podpisania konwencji ze Zw. Art. Scen Polskich.

Jeżeli wiadomość powyższa jest prawdzi-

wa to rzuci ona znów światło na niewytłomaczony pospiech magistratu, który w tak szybkim tempie będąc już przed rozwiązaniem zawiera szereg nadzwyczaj ważnych umów. Musi w każdym razie mieć po temu bardzo osobiste ważne powody. Z drugiej strony należy stwierdzić, że pan Pawłowski ma poza sobą dość burzliwą przeszłość, o której mówią kroniki sądowe, a która niewątpliwie jest również znana członkom komisji teatralnej.

stwowej z prawami do normalnego awansu. Po daniu wnosić należy przez dowództwa wojskowe do odnośnych komend policji państwowej.

— „Zjazd oświatowy w Łodzi”.

„W dniach 23 i 24 czerwca b. r. odbędzie się w Łodzi Zjazd delegatów instytucji kulturalno-oświatowych, działających na terenie Województwa Łódzkiego.

Zjazd ma na celu skoordynowanie pracy oświatowej w Okręgu Szkolnym Łódzkim oraz wprowadzenie w nią planowości przez oparcie jej na racjonalnych postawach.

Na Zjazd zostali zaproszeni działacze oświatowi z Warszawy, Poznania i Łodzi, którzy w odpowiednich referatach z punktu widzenia praktycznego poruszają zagadnienia, dotyczące różnych form i kierunków pracy oświatowej wśród dorosłych.

Blizszych informacji w sprawie programu Zjazdu udziela Oddział Oświaty Pozaszkolnej Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego, względnie Inspektoraty Szkolne”.

— Z żałobnej karty.

Dziś o godz. 4 pp. z domu żałoby, przy ul. Andrzeja Nr. 1, nastąpi wyprowadzenie zwłok św. p. Stanisława Krzywdy — Kempiego.

Była to postać dobrze znana wielu mieszkańcom Łodzi, jako zacnego człowieka i niezwykle uczciwego jubilera, nie goniącego tylko za zyskiem, jak to dziś, niestety, zbyt często się zdarza. —

Cześć jego pamięci!

— Podwyższenie cen w restauracjach i cukierniach.

(bip) W lokalu referatu do walki z lichwą przy komisariacie rządu odbyła się konferencja, w związku z żądaniem podwyższenia cennika przez restauratorów i cukier-

ników. Stwierdzonem zostało, iż wszelkie artykuły pierwszej potrzeby z wyjątkiem na biało zdrożały. Ostrą wymianę zdań wywołała sprawa, obiadów „urzędowych” w końcu obiad z 2-ech dań ustalony został dla restauracji I rzędu na 6,000 mk., a II-ego 5,000 mk. Poza tem w każdej restauracji muszą być wydawane 4 dania pieczone po 6,000 mk. i 2 jarzynowe po 6,000 mk.

Poruszono również sprawę uprawiania lichwy przez restaurację żydowskie i referat walki z lichwą zajmie się obecnie cenami w tych restauracjach. Ciekawym jest fakt, iż podczas ustalania cen na poszczególne potrawy w restauracjach, jedni restauratorzy zarzucali drugim niesumienną kalkulację.

Ustalono również ceny w ogródkach przy restauracjach pierwszego rzędu. Mleko zsiadłe z kartoflami okraszonymi winno kosztować 4,000 mk. jajecznicza 3-ech jaj 4,500 mk. jajko gotowane 1,000 mk. szklanka zsiadłego mleka 600 mk. ze śmietaną 1000 mk. W mleczarniach jajecznicza 3,500 mk. jajko 800 mk.

Ponieważ ceny piwa trudno było określić z powodu różnorodności naczyń w restauracjach, postanowiono, iż litr piwa kosztować może najwyżej 4,200 mk.

Ceny w cukierniach są następujące: herbata 800 mk. z cytryną 1000 mk. z mle-

**Jutro 1 czerwca
otwarcie ogrodu Scala**

12 solowych atrakcji.
Szczegóły w ogłoszeniach. 874

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy przyjęli udział w oddaniu osłonej pośtu i drogim nam zwłokom

S. † P.

ALBINA SZULCA

duchowieństwu katedry św. Stanisława Koski, ks. Z. Stypułkowskiemu za wyowiedziane serdeczne słowa pociechy, a w szczególności ks. K. Naferowskiemu za łaskawy udział w eksportacji zwłok, chórowi św. Hieronima, trenerom honorowym, obywatelom z Rokicia, pracownikom, krewnym, przyjacielom i znajomym, za złożone w eufonii i liczne dowody szczerego współczucia składającego z głębi zbolełego serca serdeczne „Bóg zapłać“.

(873b)

Rodzina.

S. † P.

WŁADYSŁAW KUCHARSKI

notariusz m. Pabjanic

opatrzony Sw. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Łodzi 29 maja 1923 roku przeżywszy lat 56.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się 1 i 2 czerwca r. b. w sobotę o godz. 11-ej rano w kościele parafialnym w Dobroniu pod Pabjanicami poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

W Pabjanicach nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele farnym 4 czerwca r. b. o godz. 10-ej rano, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół, kolegów, sąsiadów i znajomych po-grażeni w głębokim smutku

86611)

Siostra, szwagier, bracia i siostrzeńce.

S. † P.

STEFAN MORAWSKI

instruktor gorzeńczo

po powrocie rok temu z Rosji, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sw. Sakramentami, zmarł 24 maja 1923 r. przeżywszy lat 55, został pochowany w Aleksandrowie pod Łodzią, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych straszkana

86911

Zona i Rodzina.

obdukcja zwłok okazała, że zmarło śmiercią naturalną.

Onegdaj Czechowski wróciwszy do domu po pijanemu zażądał od żony pieniędzy. Gdy ta odpowiedziała, że niema gotówki, wyrzucił ją z mieszkania, chwycił dziecko 9 letnie go Kazimierza, kilka razy rzucił go o ziemię, a następnie wyrzucił je z okna pierwszego piętra na bruk ulicy.

Zauważyli to przechodnie, którzy zawia-domili o powyższym policję i zawezwano pogotowie, lekarz, którego, po udzieleniu pierwszej pomocy w stanie ciężkim odwiózł je do szpitala Anny Marji.

Zwyrodniałego ojca aresztowano i prowadzi się energiczne śledztwo.

Z prowincji.

BURSA DLA DZIECI REPATRIANTÓW W ŁASKU.

Zabawa i konkurs strzelecki.

Staraniem koła ziemianek powiatu Łaskiego, którego przewodniczącą jest p. Szwejcowa, została utworzona w Łasku bursa dla dzieci repatriantów. Przewodniczącą komitetu bursy obrano p. Koziańska z Gorzyna.

Koszt założenia bursy wynoszący 30 milionów marek został pokryty dzięki ofiarności ziemiaństwa, przy 8 milionowej subwencji sejmiku powiatowego. Otwarcie bursy nastąpi w sobotę 2 czerwca.

Wobec wysokich kosztów tej instytucji celem pokrycia niedoborów koło ziemianek zorganizowało w ubiegłą niedzielę nader miłą zabawę w lasach p. Szwejcera, na którą oprócz okolicznego ziemiaństwa zaproszono również gości z Łodzi.

Program zabawy urozmaicono konkursem strzelania do talerzyków (wyrzutków). Do konkursu stanęło 20 strzelców. Nagrody w postaci artystycznych przyborów gabinetowych ofiarowały ziemianki.

Pomimo niekorzystnych warunków atmosferycznych naogół konkurs osiągnął dodatnie wyniki. Pierwszą nagrodę otrzymał p. Stefan Wyganowski z Łgoty. Drugą p. Bronisław Waliński z Krzesniowa. Trzecią p. Koziański z Gorzyna.

Dochód z zapisów myśliwskich w kwocie 2.000.000 zasilił fundusze bursy.

Następnie odbyła się zabawa taneczna w leśniczówce, która się przeciągnęła do rana. Nie dziwnego, że bawiono się ochoczo, gdyż pięć piękna rzeczywiście była pięknie reprezentowana. Z godnym uznania konserwatywnym tańcem przeważnie tańce polskie, które niewątpliwie więcej uroku posiadają od nowoczesnych

Jutro 1 czerwca
otwarcie ogrodu Scala

12 solowych atrakcji.
Szczegóły w ogłoszeniach.

874

Kiem 1000 mk. szklanka mleka 1,000 kawa biała 1,800 mk. cała czarna 1,800 pół czarnej 1,000 ciasto deserowe 1,000 mk. drożdżowe 700 mk. Do cen tych podczas koncertu wieczorowego doliczać można 20 proc.

Przewodniczący naczelnik referatu dr. Grabowski zaznaczył, iż, jakiegokolwiek przestąpienie cen karane będzie z całą surowością. Jak się dowiadujemy referat do walki z lichwą otoczy obecnie specjalnym nadzorem restauracje, mleczarnie, cukiernie i ogrody

— Zatarę w fabryce Buhlego trwa.

(pap) W lokalu Związku przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem (Piotrkowska 96) odbyła się konferencja właściciela fabryki J. Buhlego, w której od czterech tygodni trwa bezrobocie, z przedstawicielami 3-ech związków robotniczych przemysłu włókienniczego: polskiego klasowego i chrześcijańskiego.

Wobec oświadczenia p. Buhlego, że ani na jotę nie odstąpi od swojego żądania usunięcia 27 robotników, którzy — jego zdaniem — są przyczyną zatargów w fabryce, konferencja została zerwana.

— Zatarę w przedsiębiorstwach wełny czesankowej.

(pap) W przedsiębiorstwach wełny czesankowej systemu francuskiego i angielskiego w przemyśle włókienniczym zanosi się na bezrobocie na tle ekonomicznym. Robotnicy powyższych przedsiębiorstw wystosowali do pracodawców żądania podwyżki płac o 15 procent, motywując to tem, że przed wojną płace w tych przedsiębiorstwach również były wyższe, niż w przedsiębiorstwach bawełnianych.

W przedsiębiorstwach czesankowej zakładów tow. akc. Leonhardt, Woelker i Girhardt, wobec od-

mowy przez zarząd uwzględnienia powyższego żądania, robotnicy już porzucili pracę. Zarząd fabryki ogłosił, że oddział ten wobec bezrobocia zamyka. W oddziale tym pracuje przeszło 100 robotników.

P. Z. Z. „Praca“ w sprawie powyższych żądań wystosował listy do oddziałów w Tomaszowie, Częstochowie, Sosnowcu i Piotrkowie o skoordynowanie wspólnych wysiłków, mających na celu wywalenie powyższej podwyżki w przedsiębiorstwach czesankowych.

— Zamknięcie fabryki.

(bip) W fabryce „Leonard i Gilhardt“ robotnicy wydziału przedsiębiorstwa czesankowej, wystawili żądania podwyższenia płac o 15 proc.

Wskutek odmowy podwyżki przez zarząd fabryki, robotnicy porzucili pracę. Wobec tego na murach fabryki umieszczono ogłoszenie o zamknięciu wymienionego oddziału na czas nieograniczony.

Oddział ten zatrudniał 100 pracowników.

Wypadki i kradzieże

— Zbrodnia zwyrodniałego ojca.

(bip) Przy ul. Pomorskiej 122 zamieszkuje rodzina Czechowskich, składająca się z męża Mieczysława, robotnika brukarskiego, żony i 5 dzieci.

Czechowski, alkoholik, wciąż po pijanemu zakładał spokój w domu.

Przed rokiem podczas awantury, wyrzucił swą żonę z domu, lecz jakoś się ułożyło i znowu powróciła do męża. Przed trzema miesiącami zmarło Czechowskiemu dziecko, a że było podejrzenie, iż zostało ono uduszone od-przez ojca, wzięto je do prosektorium, gdzie

egzotycznych na wschodnich motywach — snu-
tych tańców a bardziej odpowiadają charakte-
rowi i temperamentowi Sarmatów.

Dochód z zabawy wyniósł około 5 milio-
nów i arek.

Teatr i sztuka

— Teatr Miejski.

W czwartek 31 maja bezpretensjonalna
humorestka Winawera „R. H. Inżynier“.

— Teatr „Qui Pro Quo“.

Tylko jeszcze do niedzieli włącznie bawić
będzie u nas ten sympatyczny teatr. Grana
obecnie operetka „Dzidzia“ oraz rewja na stosun-
ki łódzkie p. t. „Szukajcie Prezydenta“ doznały
na premierze niebywałego przyjęcia. Dekoracje
oraz wykonawcy w osobach pp. Korskich,
Betcherowej, Reńskiej, Adoniówny, Toma
Ursteina, Bodo, Lawińskiej, Cybulskiego,
Remisławskiej, Zdanowicza, byli entuzjastycz-
nie przyjmowani przez publiczność.

— Zielony Karnawał.

W sobotę i niedzielę d. 2 i 3 czerwca
o godz. 9-ej wiecz. w sali Filharmonji odbę-
dą się dwa wieczory artystyczne na których
wykonana będzie rewja w 2 aktach ze śpie-
wami i tańcami „Zielony Karnawał“ w ukła-
dzie W. Łoskota z udziałem wybitnych sił
warszawskich, a mianowicie Janiny Madzia-
równy, Ireny Karskiej, Ksieni Kuszpietow-
skiej, Elwiry Zarzewskiej, Henia Domań-
skiego, Benedykta Hertza, Wincentego Łos-
kota, Stanisława Ratolda i Alberta Gau-
bier.

Wieczory te niewątpliwie wywołają w
Łodzi żywe zainteresowanie. Bilety w kasie
Filharmonji.

— Dwa przedstawienia dla dzieci.

Jak już podaliśmy, w sobotę i niedzielę
d. 2 i 3 czerwca o godz. 4-ej po poł. odbę-
dą się dwa przedstawienia dla naszych mi-
sińskich w sali Filharmonji z udziałem zespo-
łu „Teatru dla dzieci w Teatrze Polskim“
pod kierunkiem p. Mieczysława Lipowskie-
go z znakomitym bajkopisarzem polskim Be-
nedyktem Hertzem na czele.

Odegrane będą „Figle Kajtusia“ — ko-
medja w 1 akcie Świdarskiego. „W ogra-
dzie róż“ szkic baletowy w układzie Alber-
ta Gaubiera z udziałem primabaleriny b. ce-
sarskiej Opery w Petersburgu i baletmi-
strza A. Gaubiera, „Uczony“ komedya Dy-
dyńskiego z udziałem fenomenalnej 8-letniej
Feni oraz „Świątek dziecięcy“ — piosenki,
bajeczki i historyjki uciészne w wykonaniu
całego zespołu.

Bilety w Kasie Filharmonji.

— Popis szkoły plastyki i tańców ryt-
micznych Zenobji Janczewskiej.

Dnia 3 czerwca o g. 12 w południe w
Teatrze Miejskim odbędzie się popis wszyst-
kich uczennic szkoły plastyki Zenobji Jancze-
wskiej. Uczennice szkoły p. Janczewskiej odtań-
czą szereg utworów Szopena, Griego Czajkow-
skiego i Rubinstejna.

— Wyścigi jubileuszowe w Helenowie.

Z powodu trudności paszportowych jeźdź-
cy zagraniczni nie mogą stanąć do dzisiejszych
wyścigów. Stowarzyszenie Sportowe „Union“
spodziewa się jednak, pokonać te trudności, dzie-
ka czemu zawodnicy zagraniczni staną do star-
tu na wyścigach 6-godzinnych wzgl. między-
narodowych, sprinterskich i dystansowych,
odbyć się mających w sobotę i w niedzielę.

Wskutek nieprzybycia cudzoziemców do
dzisiejszych wyścigów staną tylko miejscowi
kolarze i najlepsi jeźdźcy z Krakowa i Lwowa,
a że wyścigi te przybiorą ciekawy przebieg, o to
zapewne zatroszczy się doświadczony kierowni-
ctwo wyścigowe „Unionu“.

— Zabawa na Straż w Radogoszczu.

Jak wiece pożądana jest Straż Ogniowa
w Radogoszczu dowodzi fakt nader życzliwego
zawsząd jej poparcia. Wobec czego organiza-
cja straży postępuje szybko i w najbliższym
czasie przewidywane jest uruchomienie tej po-
żytecznej instytucji.

W celu uzyskania środków na ostateczne
wyekwipowanie straży urządzona będzie w dniu

SAMOCHODY. LICYTACJA.

Dnia 6 czerwca r. b. o godz. 10-ej rano, przy ul. Kątnej № 9, odbędzie się li-
cytacja w drodze przetargów usnych na sprzedaż 2 aut ciężarowych, 3 tonnowych,
marki „DIXI“ i „PEUGEOT“, obydwu w dobrym stanie na chodzie.

Wadium licytacyjne wynosi Mk. 1,000,000.auta są do obejrzenia przy ul.
Kątnej Nr. 9.

872b)

Zarząd Kasy P. O. Z.

Funkcjonariuszów Pol. Państwowej Okręgu Łódzkiego.

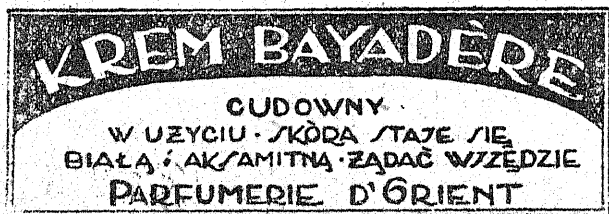
3 czerwca w ogrodzie w Langówku zabawa.
która zapowiada się niezwykle interesująco.

Dzięki nowym pomysłom u organizato-
rów, oczekuje gości wiele miłych niespodzia-
nek. To też Łódź i okolica, łącząc przyjemne z
pożytecznym pośpiesza do Langówka.

— Rozkaz na 1 czerwca 1923 r.

Zbiórka wszystkich druhów w mundu-
rach, druhen, dziewcząt i chłopców w strojach
uroczystych w Sokolni I Nawrot 23 o godz. 3 p.p.
dla wzięcia udziału w przyjęciu P. Prezydenta
Rzplitej.

Zarząd „Sokoła“.

Bibliografja.

Amerikanin o Polsce i Ameryce.

Nakładem księgarni Gebethnera i Wolfa uka-
zała się oryginalna praca H. H. Mac Gregora p. t.
„Amerikanin o Polsce i Ameryce“. Autor jako
major artylerji amerykańskiej walczył na froncie zachod-
nim, po zawarciu zaś pokoju, — jak sam zaznacza
na wstępie — głos sympatji szczerzej zawiódł go nad
brzegi Wisły. Przed „cudem nad Wisłą“ stanął w szere-
gach armji polskiej. Dłuższy pobyt w naszym kraju,
umożliwił mu dokładne poznanie Polski i Polaków,
rezultatem zaś tych obserwacji jest wspomniana książ-
ka, w której major Gregor porównuje dwa społe-
czeństwa, dając szereg głębokich i trafnych spostrze-
żeń oraz wskazań, nad którymi nie można przejść
do porządku dziennego. Między innymi książka poru-
sza następujące tematy: Ameryka i emigranci, wycho-
wanie dzieci, młodzież żeńska i męska, szkoła w Ame-
ryce, kultura moralna kobiet i mężczyzn, życie reli-
gijne w Polsce i Ameryce, alkoholizm, wartość wzo-
rów anglosaskich dla Polski, wojsko polskie i ko-
nięczność strategji obronnej dla Polski, socjalizm
polski a socjalizm amerykański, interes żydów w osi-
bieniu państwa polskiego, wychodźcy w polskie w Ame-
ryce.

Kto je więcej.

Jedna z książek angielskich p. t. „Pożywienie
kobiety“ twierdzi, że kobiety więcej jedzą aniżeli
mężczyźni. Twierdzenie to niejednej z pani domu wywo-
ła uśmiech na usta, albowiem wiadomo, jak dalece
kobieta zdolna jest w tej dziedzinie się ograniczyć.
Najpierw idą dzieci, następnie mąż, a kiedy
już wszystkie głodne usta są nasycone, żona i matka
zaczynają myśleć o sobie, jeśli oczywiście jeszcze coś
na półmiskach pozostało.

Gdy zaobserwujemy spożywanie obiadów, to u
wielu rodzin można stwierdzić, że pani domu je za-
zwyczaj mało.

Statystyk angielski dl tego twierdzi, iż kobieta
je więcej od mężczyzny, gdyż krzątając się przy gos-
podarstwie, może ona w każdej chwili cokolwiek
skonsumować, podczas gdy mężczyźni, pracując po-
za domem, czynić tego nie mogą. Kobieta je wów-
czas, gdy tylko sposobność się jej do tego nadarza,
je nieraz sześć razy dziennie i jest w stanie zarów-
no na czczo jak i przed zupą zaiadać stłodycze.

Znaną jest rzeczą, że młode dziewczęta jedzą
nagół bardzo dużo, za to kobieta starsza potrafi nie
jeść cały dzień, jeśli okoliczności ją do tego zmuszą
i nie będzie z tego powodu czuła się tak „nieszczę-
śliwą“, jak np. mężczyzna, którego żołądek w znacz-
nie większym stopniu przyzwyczajony jest do regu-
larnego przyjmowania posiłku.

Jeśli pan domu niepunktualnie otrzyma obiad,
to jest z tego powodu ogromnie niezadowolony, pod-
czas gdy kobieta nie jest zupełnie zależna od okre-
ślonych godzin spożycia. Wszystko jej jedno, czy zje
obiad o 12-ej czy o 3-ej godz. po poł. Pod tym wzglę-
dem nie jest ona niewolnicą swego żołądka. Kobieta

czasem je zawiele, czasem zamało, to zadowolona
nie jest i łatwo się z tem godzi. Ale zato jest niewol-
nicą swego małżonka, kt remu zawsze na czas mus-
przygotować pożywienie.

Ze świata.

RECEPTA NA DŁUGOWIECZNOŚĆ.

§) Dziennik japoński „Dzidzi Szimbun“ zaleca
nia, że można dożyć „stu lat i więcej“, trzymając
się reguł następujących:

1. Przebywać jaknajwięcej na świeżem powie-
trzu.
2. Jeść mięso tylko raz dziennie.
3. Codziennie
brać gorącą kąpiel (Japończycy kąpią się nie-
mal w akropole).
4. Nosić grube ubranie wełniane.
5. Spać nie mniej niż sześć i nie więcej niż siedem
i pół godziny dziennie w zaciemnionym pokoju.
6. Siódmy dzień w tygodniu poświęcać się zupełnemu
odpoczynkowi.
7. Unikać skrupulatnie gniewu i prze-
ciężenia pracą umysłową.
8. Wdowcy i wdowy po-
winni wstępować ponownie w związki małżeńskie.
9. Pracować umiarkowanie.
10. Nie mówić za dużo.

MIASTO DAWIDA

§) Angielski departament kolonji ogłasza, że
bezpodstawne są pogłoski, jakoby prace wykopal-
skowe mające na celu odgrzebanie ruin starodawne-
go grodu Dawida, miały się rozpocząć w sąsied-
twie Cenacola (tradycyjnego miasta Ostatniej Wie-
czerzy Pańskiej), na wzgórzu znanem pod nazwą Gó-
ry Sjonu.

Miejsce, w którym wznosił się istotnie Sion,
gród Dawida, dawno już jest znane archeologom. Nie
znajduje się ono na wzgórzu, na którym wznosi się
Cenacolo, lecz dalej na wschód, na niewielkim, trój-
kątnym występie, zwanym Ofie, który, rozciągając
się pomiędzy wrotami Dung a południowo-wschod-
nim kątem nowoczesnych murów Jeruzolimy, poza
Haramem (meczetem Omara) ciągnie na południe po-
za stary staw Siloamu.

Na tym to występie, zajmowanym pierwotnie
przez jehazytów, Dawid założył gród Sjonu. Tu też
prawdopodobnie znajduje się grób tego króla, tu
więcej rozpoczną się także prace wykopaliskowe.

Miejsce to nie posiada obecnie znaczenia reli-
gijnego ani dla chrześcijan, ani też dla żydów lub
mahometan, a znajduje się w odległości ćwierci mili
(ang.) od Cenacola.

Jutro 1 czerwca otwarcie ogrodu Scala

12 solowych atrakcji.
Szczegóły w ogłoszeniach. 874

Dla pamięci.

© tem wszyscy wiedzieć winni.
Rozin i S-ka tem są słynni,
Ze towary piękne mają
I na raty chętnie dają.
Niech więc każdy to pamięta,
Kredytopol firma wzięta,
Jest na usze wciąż usługa
6-go Sierpala numer drugi.

Kredytopol, Piotr Rozin i S-ka
Ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) 2

Wejście przez skład apteczny. Tel. 20-66.
(2957b)

Urzednikom

wszystkich stanów sprzedajemy na warunkach dogod-
nych materiały damskie, męskie, etaminy, zefiry-
kretony, frotte firanki i t. p. Ubrania gotowe i na
obstalunek. — Sprzedaż na wyplate.

„GLOBUS“ Piotrkowska 79

Ze sportu.

PLAN GŁÓWNYCH ZAWODÓW SPORTOWYCH D O K. IV. NA ROK 1923.

W czasie od dnia 10 do 13 sierpnia r. b. odbędą się w Łodzi na boisku D O K. IV. 4-dniowe zawody sportowe według następującego planu:

PROGRAM.

A. PIĄTEK 10 SIERPNIĄ, POCZ. GODZ. 16.

1. Pięciobój żołnierski: a) bieg 200 mtr. b) rzut granatem w dal. c) skok w dal. d) walka na bagnety. e) marsz 6 km.

Udział: ustanawia się 2 klasy:

1. Którzy zdobyli już nagrody na zawodach lekko-atletycznych (1-a, 2-a, 3-a, 4-a).

2. Którzy nagród nie zdobyli.

U w a g a: Liczą się tylko zawody O. K. i wyższe oraz towarzystw cywilnych — zdobyte nagrody w zawodach pułkowych i dywizyjnych uprawnia do stawiania w klasie drugiej.

Ad 1) i 2) po 4 nagrody. Dywizje mają prawo zgłosić najwyżej po 2—ch współzawodników do każdej klasy.

Ubiór: ad a), c) lekko-atletyczny, ad b), d) ćwiczebny, ad e) patrolowy (hełm stal., karabin lub karabinek, pas, ładownice (bez nabojów)).

U w a g a: Karabiny przywożą zawodnicy ze sobą.

Ad b) zawodnicy rzucają trzykrotnie z postawy stojącej, z miejsca, w przepisany sposób — granaty wagi 800 gr. Granaty będą wydane na miejscu.

2. Rzut granatem do celu — 3 nagrody.

Dywizje mają prawo zgłosić po 3—ch, oddziały samodzielne najwyżej po 1 zawodnikowi. Ubiór ćwiczebny.

3. Zawody w piłce nożnej:

Między zwycięską drużyną pułkową 10 Dyw. Piech. a 26 Dyw. Piech.

B. SOBOTA 11 SIERPNIĄ, GODZ. 7.

1. Zawody zespołów pułkowych w marszu 20 km. ze strzelaniem na 200 mtr.

Udział: Dywizje mają prawo zgłosić po 2 zespoły złożone z 1 oficera, 1 podoficera i 2—ch szeregowych.

Start o godz. 7—ej rano na boisku sportowym D O K., meta na strzelnicy garnizonowej. Chód odbędzie się po szosie Konstany-nowskiej.

Ubiór: Hełm stalowy, karabin lub karabinek, pas, ładownice (5 naboji ostrych).

2. Przedboje do niedzielnych zawodów (za wyjątkiem biegu 1,500 mtr.).

3. Przedboje do sobotnich popołudniowych zawodów w rzucie dyskiem i oszczepem.

Popołudniu — godz. 16.

1. Bieg rozstawny drużyn pułkowych

1 600 mtr. (4X400). 2. Rzut dyskiem. 3. Skok wzwyż z rozbiegu. 4. Walka na bagnety. 5. Boks. 6. Bieg 110 mtr. z płotkami.

C. NIEDZIELA 12 SIERPNIĄ, GODZ. 16.

1. Bieg płaski 100 mtr. 2. Rzut granatem w dal. 3. Skok o tyczce. 4. Bieg 1 500 mtr. 5. Bieg 4X100 (drużyny pułkowe). 6. Zawody w piłce nożnej: zwycięska drużyna z zawodów w dniu 10. VIII. z drużyną pułkową 7 Dyw. Piech.

D. PONIEDZIAŁEK 13 SIERPNIĄ, GODZ. 17

1. Bieg szturmowy zespołów pułkowych. Warunki: Bieg po torze przeszkód 400 mtr. według opisu w Reg. Wych. Fiz. str. 84 zał. 11.

Udział: Każda Dywizja ma prawo zgłosić najwyżej 2 zespoły, samodzielne oddziały najwyżej po 1 zespole, złożonym z 4—ch szeregowych (w tem jeden podoficer).

2. Pięciobój atletyczny (Olimpijski):

a) bieg płaski 200 mtr., b) skok w dal z rozbiegu, c) bieg płaski 1500 mtr., d) rzut dyskiem, e) rzut oszczepem. 3. Trójskok. 4. Skok w dal z rozbiegu.

ZAWODY SPORTOWE SPECJALNE

A. Zawody konne:

Program oraz termin zawodów ogłosimy później.

B. Zawody strzeleckie ogłosimy później.

C. Zawody pływackie — przeprowadzi

30 p. S. K. w Warszawie: a) Bieg 100 mtr. (dla juniorów), b) Bieg 200 mtr. (dla seniorów), c) Przepłynięcie Wisły, wszcz. stylem dowolnym.

Udział: z każdego pułku (równorzędnej formacji) najwyżej po 2—ch współzawodników. Czas zawodów: 22 lipca b. r.

D. Konkurs walki na szable i boks 9 grudnia 1923 r.

ZAWODY ORGANIZACJI WOJSKOWO-WYCHOWAWCZYCH.

Pięciobój wojskowo-sportowy.

1. Marsz 3000 mtr. 2. Skok w dal. 3. Rzut granatem. 4. Bieg 100 mtr. 5. Strzelanie z karabinu (długiego lub krótkiego bez różnicy) na odległość 100 mtr.

Udział: z każdego Zarządu Słow. Wojsk.—Wych. po 6 zawodników.

Miejsce zawodów: obóz letni, który później ogłosimy.

Czas zawodów: ogłosimy później.

Jutro i czerwca
otwarcie ogrodu Scala

12 solowych atrakcji.
Szczegóły w ogłoszeniach.

Gielda łódzka z dnia 30 b m

		w plac.	zadan.	tra
Dolary St. Zjedn.	czeki	52500	53000	—
" " "	gotówka	52750	53000	—
Franki belgijskie	gotówka	—	—	—
" " "	czeki	3015	3040	—
Franki francuskie	gotówka	—	—	—
" " "	czeki	3510	3530	—
Franki szwajc.	gotówka	—	—	—
" " "	czeki	9540	9580	—
Korony austriackie	"	0,73,50	0,74,50	—
Funty angielskie	gotówka	—	—	—
" " "	czeki	245750	246750	—
Korony czeskie	gotówka	—	—	—
" " "	czeki	1575	1600	—
Marki niemieckie	gotówka	0,89	0,92	—
" " "	czeki	0,88	0,91	—
Miljonówka	—	—	—	—

Gielda warszawska.

Dol. St. Zjedn.	52750	Franki franc.	—
Marki niem.	0,89	Funty	—
Czeki i wpłaty			
Belgia	3015	London	247000
Berlin	0,89	Nowy Jork	52750
Gdańsk	0,89	Paryż	5310
Praga	1580	Wiedeń	74

SCALA
Teatr Letni
Dziś otwarcie
VARIETE
Szczegóły w programach.
875st

— Teatr SCALA —
„QUI PRO QUO“
Dziś w czwartek, piątek, sobota i niedziela dn. — 5/VI ostatnie —
Pożegnalne przedstawienia
W programie:
„Dzidzia“ operetka w 2 akt. K. Toma oraz —
„Szukajcie prezydenta“
rewja łódzka z udziałem całego zespołu.
878b

Polskie T-wo Gimnastyczne „S o k ó ł” w Łutomiersku

urządza w niedzielę, dnia 3 czerwca 1923 roku o godz. 10-ej

uroczyste poświęcenie sztandaru

na które uprzejmie zaprasza wszystkich drahów z innych oddziałów „Sokoła”, pokrewne Stowarzyszenia oraz sympatyków naszego T-wo.

Program następujący:

1) Msza św. polowa na placu św. Bartłomieja, 2) Poświęcenie sztandaru i wbijanie tradycyjnych gwoździ. 3) Pochód przez miasto i defilada. 4) Zabawa w ogrodzie pp. Łuszczyńskich. (Loterja fantowa, popis i cwiezenia publiczne, orkiestra wojskowa i bufet.) Komunikacja ulatwiona: tramwajem do Konstanynowa, a następnie bryczki do dyspozycji gości. (6248b)

Towary wełniane Wielki wybór
Firmy: „Leonhardt, Woelker i Girbardt” NA SEZON LETNI
po cenach fabr. są do nabycia w firmie
G. Restel
ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA 84 Uwaga! Hartownikom rabaty

Rutynowany korektor
potrzebny.
Ołerty do Rozwoja sub „T. C.” 62125s

„ZGODA”
Gdańska 77, m. 14.
sprzedaje na raty i ze gotówką płótna, obrusy, firaneł, batysty etamine, opal, markizet, frotte, jedwabie, trikotina, towary wełniane, męskie i damskie koldry kapy, zasłony, chustki. Poleca się wykorzystać chwilową stagnację i zniżkę cen, i zawczasu nie zwlekając zakupić na wygodnych warunkach towary, przy niewielkiej wpłacie gotówki na dłuży termin
Gdańska 77, m. 14.
„ZGODA”

Placę 830b15
150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobę
Konstanynowska 7, Milich prawa oficyna, I-sze piętro
Na wypłatę!
Etamina kol., frotta, towary męskie, damskie i białe
P. Chari 6099b
Piotrkowska 37, (podwórko)

Kupuję 614
placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterię, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne, Zachodnia 32 naprzeciw lombardu i p. L. Milich.
Dr. S. KANTOR
specjalista chorób wenerycznych i skórnych.
Piotrkowska 144 róg (Ewan-gielickiej) Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8. dla pań 5—6
830K)

ODEON

Nieodwołalnie ostatnie dwa dni!

Prawdziwa sensacja! Wszczęświatowej sławy wielkie arcydzieło amerykańskie słynnej wytwórni Seligfilm p. t.

CUDA DŻUNGLI

Seria 1-sza **W Mieście Lwów** Seria 1-sza

Egzotyczny dramat w 6 ciu aktach.

Udział biorą: **Nadtarzan**, fenomenalnej budowy atleta, prawdziwy okaz afrykańskich plemion. **Paraszypansów**, budząca zachwyty subtelną i inteligentną grą. **Słoń Wierny** od 6 ciu lat specjalnie trenowany. **Drapieżce dżungli** lwy, tygrysy, lamparty.

Początek przedstawień o godz. 3 ej po poł.

Początek przedstawień o godz. 3-ej po poł.

ODEON

Corso Magiczny kryształ

Zielona 2.

sportowy dramat ameryk. w 6-u serjach w roli głównej

Elmo Lincoln. 876a

SALA FILHARMONJI Dzielna 20.

W sobotę dnia 2-go i w niedzielę dnia 3-go czerwca o godz. 4 ej po południu

Tylko dwa gościnne występy

zespołu artystów

„Teatru dla dzieci”

z Teatru Polskiego w Warszawie pod kierunkiem artystycznym Mieczysława LIPOWSKIEGO.

Odegrane będą:

„Fikle Kajtusia”

komedyjka w 1-ym akcie Leopolda Świdzkiego

„Uczony”

Komedyjka w 1 akcie Stanisława Dydyńskiego z udziałem fenomenalnej artystki 8-10 letniej Feni w rolach głównych.

„W ogrodzie róż”

Szkie baletowy w układzie Alberta Gaubiera — Siedem tańców z udziałem primabaleriny Ksienki Kuszpietowskiej oraz baletmistrza Alberta GAUBIERA.

„Świątek dziecięcy”

Piosenki, bajeczki i arcydzieła historyjki, z udziałem znakomitego bajkopisarza BENEDYKTA HERTZA.

Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji od godziny 10—1 i od 5—7 (877d1)

Cement,
Wapno sulejawskie,
Gips,
Tektura smół.
Smola,
Masa sklejna

Rósicki,
Kawecki i S-ka

Brzejażd 21,
telefon 7—70.

6233b

SALA FILHARMONJI — Dzielna 20.

W sobotę, dnia 2 czerwca i w niedzielę, dnia 3 czerwca o godz. 9 wiecz.

Tylko dwa wieczory artystyczne

— p. t. —

„Zielony karnawał”

Rewja w 2-ach aktach ze śpiewami i tańcami w układzie scenicznym Wincentego Łoskota.

Wykonawcy programu:

Janina Madziarówna
Irena Karska
Ksienka Kuszpietowska
Elwira Zarzevska
Henio Domański
Benedykt Hertz
Wincenty Łoskot
Stanisław Ratold
Albert Gaubier

Kierownik muzyczny WIKTOR MISZUŁOWICZ.

Bilety nabywać można codziennie w kasie Filharmonji od godz. 10—1 i od 5—7 wiecz. (879b)

Kupuj kto może

towary co dzień droższe, my sprzedajemy po taniach cenach.

Etaminowe suknie 150 — 125 — 85000

ostatnie fasony w różnych fasonach

Kretonowe suknie 75 — 65 — 50000

Bluzki etaminowe 65 — 55 — 45000

gładkie i z haftem

Palta damskie od mk. 150.000 do najelegantszych.

Szmechel i Rozner

Łódź, Piotrkowska 100 i 160.

(6258b)

Istniejąca od 1897 r. firma

„Margot”

Piotrkowska 64.
Poleca ostatnie nowości wiosenne.

Suknie domowe i wizytowe
Bluzki etaminowe, białe, tyst. i trykot.
Szlafroki i fartuszeki.
Dżempry jedwabne i wełniane

Bielizna damska od skromnej do wykwintnej.

Krakowskie ubranka dla dziewcząt.
Pantofle Zakop.
Wełniaki lewickie
Płuszcze Jedwabne.

(3082b)

Torebki, etamina kol. pończochy, galanterja męska

na raty.

R. Grabowiecki

Dzielna 2. (6100b)

Radzę Ci! Kupować towary tylko pod firmą:

„Najtańsze źródło”

Łódź, ul. Dzielna № 36.

Płótno białe i kolorowe: na wyspy, na pościel, całgi, sarówka chustki, podszywka, szewioty, bostony, sukna, korthy etamin, batysty, frotte, musliny, satyny i kretony.

— U w a g a: Tanie bo w prywatnym mieszkaniu. — (6259b1)

Kto chce kupić piękny i tani prezent prosty przyjdź do

BAZARU POLSKIEGO

— PIOTRKOWSKA № 153. — 6116a

który poleca wielki wybór kilimów i rzeźby podhalańskie, oraz wszelkiego rodzaju roboty ludowe. Ceny bardzo przystępne.

MASZYNY do pisania

nowe „CONTINENTAL”, „ORZEŁ”, „MERCEDES” i t. d. po najtańszych cenach. Taśmy 1-a, kalka, Reperacja 6891d1

Nauka pisania na maszynach 1-sza 6116a
ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1

Teatr letni SCALA

w ogrodzie Cegielniana № 16.

„VARIETE”

Dyr. S. Kuperman.

Jutro piątek, 1 czerwca r. b. OTWARCIE

Program № 1-szy

Od 1-go do 8-go czerwca r. b.

- R. RAUCH — Tancerka
- M. WOLSKI — WIRTOUZ MUZYCZNY
- N. MAZURKIEWICZ — Spiewaczka
- 2 CHATOIRA — PARA TANECZNA
- ODROBINSKI — HUMORYSTA
- WENSKE 3 — Eksoentryczno komiozany warsztat krawiecki
- FALISZEWSKA 4 — Primabalerina teatru krakowskiego
- 3 SERANOS — Akt gimnastyczny (żywa karuzela)
- KAZIMIERSKA K. — Spiewaczka
- DARWES — Akt powietrzny (między życiem a śmiercią)
- GRONOWSKI H. — Tańce solowe
- PANI BAESY — TRESURA KOTOW
- TARNOWSKA — Pieśniarka
- KAMINSKI B. — Kupiecista
- KOSZUCKI — Baletm. teatr. krakow.

Miłość cygańska

Skecz baletowy w 1 akcie (12 numer.)

— udział biorą: —

Z. Faliszewska, Mazurkiewicz, Koszucki, Wolski, Gronowski i inni.

Podzask koncertu 8.50 wiecz. przedstawienie o 9-ej w.

Orkiestra L.O.S. pod dyr. B. Bajgelmana.

Kasa czynna od 12 do 3 i od 5 do 10 wieczór.

Oszczędza ten, kto zaopatruje się na wiosnę i lato zaoczasu kupując na raty lub za gotówkę w firmie „WYGODA” Piotrkowska 238

najnowsze fasony konfekcji damskiej męskiej i dziecięcej, manufaktury i obawy, które posiada w wielkim wyborze. UWAGA! Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ech dni. (Filij nie posiadamy). (6124b)

Do poważniejszego chrześcijańskiego magazynu biawatnego potrzebne ekspedjentki

z średnim wykształceniem. Znajomość języka niemieckiego go konieczna. Oferty z odpisami świadectw składać w adm. pod lit F. F. (6154b5)

Stowarzyszenie Sportowe „UNION”

Plac Sportowy — Helenów

Z okazji 25-cio letniego jubileuszu w czwartek, dnia 31 maja 1923 r. o godz. 4 po poł.

Wielkie wyścigi jubileuszowe

a mianowicie: biegi dystansowe za dużymi motorami i międzynarodowe biegi sprynterów.

W sobotę, dnia 2 czerwca 1923 r., o godz. 5,30 po poł.

6-cio godzinne wyścigi

parami — na wzór amerykański.

W niedzielę, dnia 3 czerwca 1923 r., o godz. 3,30 po poł.

Międzynarodowe wyścigi sprynterów i dystansowe za dużymi motorami.

Do wszystkich trzech wyścigów zgłosił swój udział m. i. następujący jeźdźcy: Golle, Kuzzkow, Vermeer, Müller Paweł Łódź, Jenske, Senneke, Kraner, Peter, Sztabe, Kendelbacher, Häslar, Tadewald i najlepsi krajowi jeźdźcy.

P. S. Przy nastąpieniu zuroku, tor zostaje rzeźnię oświetlony. Połączenie tramwajowe — aż do zakończenia 6 godz. wyścigu zapewnione. Szczegóły w programach.

Bilety wcześniej do nabycia w firmie „METEOR”, Przejazd 16, I w dn. 31/5 od 10-1-ej, 1/6 od 7 w., 5/6 od 10-1-ej w poł. w lokalu Stow. Nowość i Kryte trybuny. (6247b)

Zagubiono 3 weksle

na 100,000, 200,000, 400,000, wystawione przez p. Andrzeja Łuczaka, w Zagaju, na zlecenie p. Fiszlewicza w Łęczycy i jeden na 500,000 na zlecenie Bluma. Weksle są unieważnione. 883b

Chorągiewki

narodowe do dekoracji poleca introligatornia **Foliksa Potza**

Sienkiewicza 35. 865

Sześć placzy

w Radogószcu przy szosie sprzedam zaraz. Orla 12 m. 21, III p. front. 870s1

Potrzebna

zdolna krojczyni do firmy A. Cabanek Piotrkowska № 275. (861d3)

Potrzebny

zaraz za dobrem wynagrodzeniem pokój z kuchnią w okolicy Miłszej — Karolewskiej — Łąkowej. Oferty pod „B. B.” do adm. Rozwoju. (6255)

Lokomobila

30-okonna, 8 atm do sprzedania w Widzewie pod Pabjanicami! Wiadomość: Pabjanice Fabryka Kindlera, Emiljan Loth. (847)

TEATR MIEJSKI

W niedzielę dnia 3 czerwca o godz. 12 w południe

Popis szkoły plastyki i tańców rytmicznych

Zenobji Janczewskiej artystki tancerki baletowej.

W programie: Chopin, Czajkowski, Rubin, Stein, Grieg i inni Zenobja Janczewska odtańczy z uczennicami Preludjum, Rachmaninowa (Walka Amazonek), Jesień Czajkowskiego i inne utwory.

Bilety do nabycia w kasie Teatru Miejskiego.

Fabryka mebli trzełnowych i bambusowych

Stanisława Nowaka

dawn. RUDOLF GALL

w Łodzi, przy ul. Nawrot № 4.

Meble dla letnisk,

Kosze podróżne,

Kosze do bielizny,

Walizy, Bombiniery,

Galanteria Koszykarska,

Kosze dla fabryk,

Oprawa tac,

Wszelkie reperacje.

6147d5

W dniu 3-go czerwca r. b. odbędzie się
— w Langówku —
Wielka Zabawa

— na rzecz —
Radogoskiej Straży Ogniovej Ochotniczej.

Dojazd tramw. Zgierskim do przystanku Radogoszcz.
Orkiestra. — Tańce. — Fantowa loteria. (Do wy-
grania: kofy, trzoda chlewna, owce i inny inwentarz
żywy. — Strzelnice. — Różne atrakcje.
(6252b)

Potrzebni chłopcy
z kaucją

do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do
„Rozwoju“.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Mebel sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoly, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wieszaki oraz inne sprzedaje Przędzalecki Piotrkowska 108 6262-0

Sprzedam parę dębowych łóżek z materacami, szafę, białe biurko, stół rozsuwany, 6 krzesel, kozetkę Piotrkowska 132-9 3459-2

Motocykl marki F. №. w bardzo dobrym stanie najnowszej konstrukcji sprzedam Cegielniana 68 Musiał 3480-1

Sprzedam biurko i otomanę S. Kilińskiego 73-2 3465-1

Sprzedam fortepian krótki skrzyżowy, maszynę szafkową, szafę i garderobę. Krucza 4 m. 18. 3450-1

Sprzedam piekarnię z całym urządzeniem w dobrym punkcie. Wiadomość ul. Konstancynowska 57 Słusarski 3445-2

Domy, młyny, fabryki z maszynami, wielka fabryka nadająca się na przedziałnie przy samej kolei do sprzedania. Wiadomość Piestrzyński Sienkiewiczicza 6 i 2. Sosnowiec 3441-3

Biurko kregielkowy i telefon amerykański i gramofon do sprzedania Sw. Anny № 31 piarnia. 3458-2

Rower „Ormond“ z wolnym kołem do sprzedania Piotrkowska 188 m. 2. 3459-2

Fortepian sprzedam Wólczanska 119 sklep. 3457-1

Okazyjnie sprzedam tremo, 2 łóżka z materacami i dużą otomanę. Gdańska № 4 m. 17. 3476-2

Do sprzedania plac, 3200 m. kw. w śródmieściu. Wiadomość S. Bieliński i A. Heppen Al. Kościuszki 17 od godz. 3 do 5 po poł. 3455-2

Sklep spożywczy z mieszkaniem, dobrze prosperujący, do sprzedania Radwańska 55. 3471-2

BACZNOŚĆ! sprzedam ta-
mak nowy, maszynę do mięsa
staługi malarskie ul. Składowa
21 Grobelny. 3474-1

Bezwarunkowo
usunie piegi i przyszcze
krem „Oro“

Kupię plac, gdziekolwiek, jed-
nak w pobliżu tramwaju. Of-
erty proszę składać z podan-
iem ceny do stolarni: Krzyżo-
wski, Napiórkowskiego 7, (Staro-
Zarzewska). 3401-1

Sprzedam domek z ogródkami
Zgierz przedmieście Przyby-
łów Karola 2. 3371-1

Patofon i 2 rowery sprzedam
wiadomość Fijałkowska 30
front. 3488-2

Sprzedam motocykl prawie no-
wy typu 1922 r., firmy Fex i
rower z motorkiem Krzemieński
Piotrkowska 178. 3493-4

Suknie od 34,000, ubranka dzie-
cinne od 13,000 poleca chrześ-
cijańska pracownia trykotaży
R. Samulskiego Mileza № 34
3483-3

Duży obraz olejny ręczno ma-
lowany z ramą i patofon z
płytami tanio sprzedam Młynar-
ska 20 m. 39 (Bałuty) 3486-2

Kupię sklep w dobrym punkcie
i pośrednicy wykluczeni Of-
erty z ceną proszę podawać do
adm. Rozwoju pod „Pościech“
3487-2

Okazyjnie tużurek zupełnie no-
wy do sprzedania Napiór-
kowskiego 7, 3 piętro na pra-
wo, 3479-1

Okazja. Interes przemysłowy do
sprzedania z powodu wyjazd
da Oferty do Rozwoju pod „In-
teres przemysłowy“ 3499-3

Kupię bryczkę małą na kuca
używaną. Zachodnia 36 m. 12
3478-2

Do sprzedania dom o 5-ciu po-
kójach i około 2 morgów sapa-
rowanego. Wadomość Ozor-
ków ul. Średnia 155. 3482-3

Tylko zapomocą
kremu „Oro“
można się pozbyć piegów
i przyszczy

Różne:

Na raty! Trykotina jed-
wabna czarna biała pa-
sy tylko 45.000 metr różne lo-
kciowizny najtaniej najwygo-
dniej u Leona Rubaszki, Ki-
lińskiego 40. 3155-7

Kaszerka Pipikowa przyjmuje
zamówienia pań przyjeżdżnych
i miejscowych. Piotrkowska 132,
3253-6

Letnie mieszkania w ładnym
ogrodzie i tuż przy lasku w
Chojnach do wynajęcia. Blizsze
Chogoty Napiórkowskiego 40
m² 9. 3490-3

Przybłąkał się pies wilczej ra-
sy jest do odebrania za zwro-
tem kosztów na ul. Kiliń-
skiej № 11 pierwsze wejście m
25. 3492-5

Trzech sprytnych chłopców po-
szukuje na miasto za prowiz-
ję Orla 13 m. 21 front od 1
do 5 po poł. 3495-1

Pracznica potrzebna do pralni
Zielona 23. 3496-2

Potrzebna służąca uczeniwa do
wszystkiego z praniem. Zgła-
szać się ul. Fabryczna 1 m. 4
róg Kilińskiego. 3481-2

Przyjmę posadę w charakterze
gospodyni na miesiąc lub na
wyjazd do samotnego. Wiado-
mość Cegielniana 61 pralnia.
3484-2

Potrzebny chłopiec do obsługi
gości do „Kawiarni“ Zielona
12. 3485-3

Potrzebna zdolna krawcowa
może być bez kroju Zielona
14 Sklep H. Szyca. 3489-2

Setki tysięcy osób

przekonało się o skuteczności
kremu ORO

Dziewczyna uczeniwa lat 14 znaj-
dzie opiekę i życie. Wiado-
mość sklep spożywczy Piotr-
kowska 155. 3477-1

Potrzebna inteligentna panien-
ka z przyzwoitego domu z
szyciem do dzieci. Zgłaszać
się ul. Fabryczna 1 m. 4 róg
Kilińskiego. 3480-2

3 pokojowe mieszkania letnie
do wynajęcia Rabień dwór
pod Aleksandrowem Łęczyc-
kim. 3500-1

Potrzebni stolarze meblowi Ja-
koba 13. 3494-3

Potrzebna jest prasowaczka i
uczeniwa, do prasowania
bluzek ul. Dzielna № 24.
3497-2

Ogłoszenie.

Gościniec połączony ze składem korzennym odpowiednimi ubi-
kacjami rzeźalnią ogrodem warzywnym i owocowym, do tego 8
morgów dobrej ziemi, zabudowania nawskroś murywane twarde kry-
te w wielkiej wsi kościelnej jedyny w miejscu w Wielkopolsce,
jest zaraz za cenę 70 milionów marek na sprzedaż, gdzie wskaże
Idzi Całkosiński Kepno ul. Kościuszki 405. (6235-3)

Poszukuję 2 pokoje z kuchnią
od Radwańskiej do Placa
Wolności. Oferty do Rozwoju
pod „S. B.“ 3498-5

Pianino koncertowe, Instro-tre-
mo sprzedam. Rzgowska 31,
gospodarz. 3409-1

Potrzebna zdolna prasowacz-
ka z całodziennym utrzyma-
niem Pańska 54 pralnia. 3414-1

Potrzebna służąca Sienkiewi-
cza № 15 II p. Pomorski.
3419-1

Najbrzydsza cera
staje się piękną używając
krem ORO

Pronisławowi Fraszczyńskiemu
skradziono książeczkę woj-
skową i kartę demobilizacyjną
wydaną przez kadre zapasową
autokolamny № 4 w Łodzi.
3420-1

Kawaler, lat 44, poszukuje to-
warzyszki życia — panny
lub wdowy. Zgłoszenia osobi-
ście lub listowne. Kilińskiego
187. Renczelewski, zegarmistrz.
3510-1

Udzielam lekcji w zakresie sze-
ścia klas. 6 Sierpnia 14,
pralnia. 3595-5

Mandolinę i mondoło sprze-
dam okazyjnie Orla 12 m,
21 III p. front. 3429-1

Rower do sprzedania nowy
marki Opel Zakątna 47 III
p. m. 14. 3411-4

Za wypożyczenie kilka miljo-
nów dam dobry procent po-
kój umebłowany w śródmieściu.
Oferty do Rozwoju pod „Pro-
cent“ 3464-1

Z powodu wyjazdu natychmiast
do odstąpienia skład drzewa
i węgli nadający się również
na skład desek Brzezińska 71
wiadomość na miejscu.
3440-2

Potrzebna służąca do wszyst-
kiego Piotrkowska 40 m. 7.
3461-1

Do czynnej kopelni węgla po-
trzebny wspólnik z miljar-
dem marek. Zydzi wykluczeni
Wiadomość osobista Piestrzyń-
ski Sosnowiec Sienkiewiczicza 6/2
3442-2

Ważne! Towary sezonowe, kra-
jowe i zagraniczne oraz ble-
lizniane, duży wybór poleca
Antoni Wągrowski Piotrkow-
ska 117. 3444-6

Do sklepa tytoniowego potrze-
bna jest zdolna panna Zgła-
szać się z kopiami świadectw
do K. Michalaka, Andrzejka 44
2560-1

Wydaje obiady gospodarskie
Kilińskiego № 94 parter m.
2. 3446-2

Prof. umebłowany poszukuje pokoju
utrzymaniem, refl. od 1 czerw-
ca. Oferty proszę składać do
Rozwoju pod „51“ 3449-1

Potrzebna zaraz zdolna stani-
czarka Kilińskiego 128 front
I p. m. 5. 3451-1

Poszukuję miejsca gospodyni z
szyciem i prasowaniem mo-
że być na wyjazd. Oferty do
Rozwoju pod „Gospodyni“
3448-2

Przyjmę na mieszkanie 2 dzie-
wczynki kształcące się w Ło-
dź, z prowincji z całkowitem
utrzymaniem. Wiadomość Wól-
czańska 62 m. 11. 3455-2

Służąca do wszystkiego, czys-
ta umiejąca dobrze gotować
4 osoby, 3 pokoje, potrzebna
zaraz Przejazd 37 m. 25 Kowal-
ska 3454-2

Potrzebne są uczennice i pod-
ręczne do sztucznych kwia-
tów ul. Krucza № 29. 3436-2

Potrzebni czeladzie szew-
cy na damską i męską szpil-
kową robotę Zgłosić się ul.
Drewnowska 18 Ł. Balicki-
1 3437-1

Jest do odebrania pies wilczej
rasy ul. Krzywa № 6 m 5.
3458-2

Dwa pokoje z kuchnią do wy-
najęcia w nowym domu Wia-
domość Wólczanska 253 m. 5.
3475-1

Pies wilczej rasy z rzemienną
przepaską zginął, dać znać
za wynagrodzeniem Lutomiernik
proboszcz. 3454-2

Piekarnia do wynajęcia ze skle-
pem, mieszkaniem i całym
urządzeniem tamże sklep dla
rzeźnika Rzgowska 137.
3469-1

Potrzebna pomywaczka do res-
tauracji Dzielna 44
3470-1

Potrzebny człowiek do koni i
za dozorcę żonaty, pezdlet-
ny ma pierwszeństwo. Ogrodo-
wa 58 u gospodarza. 3467-1

Potrzebna prasowaczka na dro-
biażki Cegielniana 54 pralnia
3469-1

Zagubione dokumenty

Kapecki Julian zagubił matry-
kulę wydaną przez Dyr. 8-10
kl. Szk. Real. Kup. w Łodzi.
3456-1

Waczmarek Feliks zgubił książ-
kę wojskową wydaną w Pa-
bianicach. 3491-3

Sad

5-10 morgowy 35-10 letni w po-
wacie Rawskim DO WYDZIER-
ZAWIENIA. Blizszych wiadom.
udzieli Inż. Brenneig Dzielna
44 Biuro Technika. 880s

Kucharka wykwalifik.

z poważnymi rekomendacjami
potrzebna na wieś, na kresy.
Zgłaszać się biuro S. Bieliński
i A. Heppen, ul. Aleje Kościuś-
ki 17, od 4-5 p. poł. 881s

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 700 mk. zwyższajna 850 mk., wśród drobnych 500 mk. nekrologi 700 mk., komuniaty 700 mk. za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. bne ogłoszenie barterminowe 80 mk. za wyraz, duże litery 500 mk., dla poszukujących pracy 60 mk., najmniejsza ogłoszenia 800 mk. ogłoszenia zamieszkuje 50 proc. drożej. Zagrano-
100 proc. drożej. Stronica przedtekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 tany, za tekstem 5 tanów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. U ogłoszenia przyjmuje się do godz. 6-9, poz-
czaj się 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęta od dnia zmiany bez urzędowego zawiadomienia. „Rozwój“ można zamawia-
wizję zu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabalkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.